

K Bible - New Testament - Matthew

MATTHEW'S GOSPEL

TRANSLATED INTO THE

GREBO LANGUAGE.

CAPE PALMAS, W. AFRICA:

FAIR HOPE STATION, PRESS OF THE A. B. C. F.

MISSION.

1838.

MÄTTU-ÄH GOSPĚLĚ.

LUH I.

1 Kīnidī něnu ěh hedě Yisu Kraisī-äh budi, Dâbī-äh yu.

2 Ebrehām kâdâ Aisākī; ně Aisākī kâdâ Yākobo; ne Yākobo kâdâ Yěhudâ kâ â bebuhnâ hě.

3 Ně Yěhudâ kâdâ Ferēsī ně Zara, Tema-äh iru; ne Ferēsī kâdâ Ěsrâm ně Ěsrâm kâdâ Erâm.

4 Ně Erâm kâdâ Āmīnedâbī; ně Āmīnedâbī kâdâ Nāsonī; ně Nāsonī kâdâ Sālmonī.

5 Ně Sālmonī kâdâ Boāzī Rekābī-äh yu; ně Boāzī kâdâ Obědo Ruti-äh yu; ně Obědo kâdâ Yīsā.

6 Ně Yīsā kâdâ Dâbī nâ mâ Kīnh; Ně Dâbī nâ mâ Kīnh kâ Yuraiā-äh gnīanâ hě, oh kâdâ Sālomonī.

7 Ně Sālomonī kâdâ Roboām; ně Roboām kâdâ Ābaiā; ně Ābaiā kâdâ Āsā.

8 Ně Āsā kâdâ Yosefātī; ně Yosefātī kâdâ Yorām; ně Yorām kâdâ Osaiā;

9 Ně Osaiā kâdâ Yoātām; ně Yoātām kâdâ Ěkāsi; ně Ěkāsi kâdâ Ěsekaiā;

10 Ně Ěsekaiā kâdâ Mānāsě; ně Mānāsě kâdâ Āmonī; ně Āmonī kâdâ Yosaiā.

11 Ně Yosaiā kâdâ Yěkonaiā kâ â bebuhnâ hě, tē oh ba no Bābilonī.

12 Ně tē oh ba no Bālonī, Ykōnābēiā kâdâ Seletīēlī

tē Seletielī kādā Sorobebēli;

13 Nē Sorobebēli kādā Abaiūdī; nē Abaiūdī kādā Ilaiākīm; nē Ilaiākīm kādā Esorī;

14 Nē Esorī kādā Sādākī; nē Sādākī kādā Ākīm; nē Ākīm kādā Ilaiūdī;

15 Nē Ilaiūdī kādā Iliesā; nē Iliesā kādā Mātānī; nē Mātānī kādā Yākobo;

16 Nē Yākobo kādā Yosefi, Merī-āh gnebiyā, gnā nā kādā Yisu, gnā nā oh dā Kraisi.

17 Krē budi popleyinā wo Ebrehām eh didē Dābī, budi puh-nā-hānh; nē wo Dābī didē ti be, tē oh badā no Bābilonī, budi popleyinā puh-nā-hānh; nē wo ti be, tē oh badā no Bābilonī eh didē Kraisi, budi puh-nā-hānh.

18 Krē oh nunā, tē oh manenā Yisu Kraisi, Yosefi pēnā Merī Yisu ā deh, nēmā ā yedā nā gnīnā māh nu ple oh yidā Merī ninā kudī; Kāgnē Shiyu nunā nē

19 Tē Yosefi ā gnebiyā ā mā hāh gnebwi nē ā yedā wai ne gnebo biyē bo ibodā nē, nēmā ēh ne ā woro kudī bā tēnā nā, gnā nāh ibo nē.

20 Tē ā hiē te woro nā, ā yidā Gnissuwāh Engē ā yāye kudī, Engē plā, Yosefi, Dābī-āh yu, nāh piwhānu be nu Merī nāh gnīnā māh, kārī Kāgnē Shiyu tu nā kudī.

21 Nē ā mi yu duh kāmū, nē be dā nā Yisu; kārī ā mī ā gnebo kunā hāmū deh kuhkwih oh ninā.

22 Tē oh nunā dēh nēnu, te ne Gnissuwāh lelīdā Gnissuwāh gnebo, ēh nu hāh te, ā plā.

23 Yi, gnīnā hyāh mi kudī numu, nē ā mi gnebī yu kāmū, nē oh mi nā dāmū Īmmānyuelī; ā gnene ēh Gnissuwāh ne āmu māh.

24 Tě Yosefi, â wodă nyinu, â nună dēhně Gnissuwăh Engě lelidă nâ bâ nu, nē â nună nâ â gnînă mâh.

25 Nē â yedă nâ nâ to, â kădă tedě yu; nē â dădă nâ Yisu.

LUH II.

1 Tě oh maněná Yisu Yudiă Bětlehēm tē Hērădi mână Kĩnh, yi, gnebo gno kâ tâ, oh wodă idu luh oh didădē Yēruselem.

2 Oh plă, tēh â ne gnă oh kădă â mi numu Kĩnh krě Yua mâh? Â yidă â neyě krě idu luh, nē â didădē nâ wŭrshĩpĩmu.

3 Tě Kĩnh Hērădi â wănă te nenu, eh yăhdă nâ krăh wudĩ kâ gnebo biyě ne Yēruselem hě.

4 Nē tē â dădă priste kâ skraibe hě oh popleyină, nē â irădă no no tēh be oh miě Yisu maněmu.

5 Nē oh lelidă nâ mâh, oh plă. Yudiă Bětlehēm. Oh tādē nâ Gnissuwăh gnebo-ăh kĩnidĩ.

6 Nē mâh Bětlehēm gnă ne dē Yudiă-ăh blih, ye khĩmĩ kob orăh ne dē mâh; kărĩ gŭbănă mio mâh kēh woděmu, nē â mună nă gnebo kâ.

7 Nē Hērădi â bădăyě dădă gnebo gno no kâ tâ, â irădă no no ti be oh yidădă neyě nâ nâ.

8 Â Tědădē no Bětlehēm, nē â plă, băh mu băh pă hyăh nâ nâ hăhkă; nē tē băh yi nâ, băh di mu lelĩ di, nē be mu dēnh nē mâ nâ wŭrshĩpĩmu.

9 Nē tē oh wănă Kĩnh, oh mună; nē, yi, neyě nâ oh yidă idu luh, mună no gnăh, nē â didă nē gnăno kai nâ hyăh bwĩ ne dēnh biyo luh.

10 Tě oh yidă neyě nâ, oh plăble ne bākă.

11 Nē tē oh didādē kai nā biyo, oh yidādē hyāh bwī kâ Merī â deh hē, nē oh podē oh yibwi hudu, nē oh wūrshīpā nā, tē oh krā oh bīblede yēh, nē oh gninā nā dēh; oh gninā nā seni, nē yāhedē nono, nē smūrñā.

12 Nē oh yādāyāye Gnīssuwāh lelīdē no, āh nāh munā Hērādī māt, nē oh munenā dā oh munā oh blih.

13 Nē tē oh munā, Yosefi â yidā Engē duh â yāye kudī, nē Engē â plā, du yāh, du hyāh bwī kâ â deh hē, nē fri be mu Ijīpī, bāh ne dēnh ple mīwā āhmu lelīmu; kārī Hērādī mī hyāh bwī nā pāmu bā lā nā.

14 Nē tē â dudā yāh, â dudā pāno kâ â deh hē tāt ne â munā Ijīpī.

15 Nē â nenā dēnh nē Hērādī â kodā; nē te ne Gnīssuwāh gnebo ti, eh nu hāh te; mā dādādē nā yū bā wo Ijīpī.

16 Nē Hērādī tē â yidā, gnebo gno kâ tāt, oh sēnā-nenā nā wunā; â pedā-yerā bākā, nē â tēdādā gnebo, nē oh lādā hyēh iru pēpē no ne Bētlehēm nē bro hyēnā māt, hyēh iru pēpē yede suh, kre yede suh lī, wodā mā māt ti tē Hērādī irādā gnebo oh kâ tāt hyāh-āh te.

17 Nē te ne Yēremaiā â ti, eh nu hāh te, â plā,

18 Kre Rāmā oh wātā hedā, oh wīdā, oh tidā dimu nē dimu-āh dēh hwē ne dēnh, nē Retshēl â wīdā koh nā iru māt, nē oh yedā gēhka ibo, kārī oh ye ne.

19 Nēmā nē Hērādī kodā, Yosefi yidā Gnīssuwāh Engē â yāye kudī nē â nedā dēnh Ijīpī.

20 Â plā, du yāh nē be du hyāh bwī kâ â deh hē, mu Isreēlī-āh blih; kārī gno no pānā hyāh bwī bā lādā nā, oh kome.

21 Nē â dudā yāh, nē â dudā hyāh bwī kâ â deh

hě, ně oh didǎdě I-reēlī blih.

22 Nēmā â wânā Arkelâ neo â buh-âh tede â mǎ kīnh, â pidāwhānu bâ munā dēnh, ně Gnissuwāh lelīdǎ nâ yāye kudi, â hiēnā mǎh, â munā Gālili.

23 Nē â didǎ ně â nenā dēnh orāh oh dǎ Nāzerētī. Krē te ne Gnissuwāh gnebo ti, eh nu hǎh te, oh mī nâ Nāserinī dāmu.

LUH III.

1 Gninnāyede nenu kudi Yoānī Bāptistā hlīdǎ Gnissuwāh kīnidi mǎh Yudiā wāh kudi.

2 Â plā, bǎh hi āh worē mǎh kārī Gnissuwāh kīnh-dām kwā mǎ.

3 Gnā nâ nâ â mǎ Iseā Gnissuwāh gnebwi lelīdǎ â plā, Gnebwi duh pedā hedǎ nâ â wīdǎ koh dēnh wāh kudi, bǎh mlēdionā Gnissuwāh mǎh, bǎh nu â tidē bēsiniyē.

4 Nē Yoāni nâ nâ, â yididǎ kāmili pīmli-āh dāro, ně pedā dekā woroh mǎh ně â dībādī mǎnā lokūsī kǎ wāh deh hě.

5 Nē Yēruselēm ně Yudiā pēpē ně bro-āh gnebo biyē no Yārdānī oh minā Yoānī mǎh.

6 Nē â bāptisādǎ no Yārdānī kudi, ně oh modǎ-ne tu oh bunē kuhkwih oh nunā.

7 Nēmā tē â yidǎ Fāraise kǎ Sādyuse peplāndī oh didē â bāptisēm mǎh, â hlīdǎ no mǎh, āh nu vaipu hyē-hiru, gnā lelīdǎ āhmu bǎh kwidi bǎh fri blidi hwē mī dimu?

8 Bǎh po totode wo woro irāyedē yē.

9 Āh nǎh tudē wone āh worē kēh, ā kǎ Ebrehām

â mã ă buh; ne loli ăhmu, Gnissuwăh waidê bâ nu sie nenu Ebrehâm ăh iru măt.

10 Nê têtinu twêh pëo tih-ăh be măt; nê tih biyê be ye didide po, nê êh bée, êh mi năh numu.

11 Hahtenu măt băptaisă ăhmu nih, tē ăh hiă ăh worê măt; nēmă nă kwê mu măt' hio măt; măt yedê â wīsubê be blê wê; â mi ăhmu băptaisimu Kăgnê Shiyu kă năh hê.

12 Gnă ble fănī kwăh, nê ă mi â dēke sinămu hăh-kă, nê â mi â hwite-ăh popleyină hwite kai biyo yămu; â mi hwite-ăh todi siemu năh neh neh mo.

13 Nê Yisu â wodă Gălili, â didă Yărdănī winhê koh Yoănī măt, nê Yoănī băt băptaisă nă.

14 Yoănī lelidă nă, onduh, â plă, măt miêh mu băptaisimu, nê dēhmăt diê dē măt măt?

15 Nê Yisu â plă nă măt, be bá nê bē ne năh; kărī băt nu deh biyê be nu tēeh. Nê â bādă nă.

16 Nê Yisu, tē â băptaisădă nă, â wodă nih, â seni-năyeh a didă; nê yi, yau khădă â yăh koh nă măt; nê â yidă Gnissuwăh Shiyu didă hwônă êh wodă dŭvŭ yê, nê êh sinăo nă fai.

17 Nê yi, winh wodădê yau, êh plă, gnă neo dē nă nowănī yu, gnă nă nowănī nă plă ble nê.

LUH IV.

1 Tē Shiyu nănnēnă Yisu yăhdă wăh nê tēnă nă.

2 Nê â nună gninnă-ah worê-suh, tâh idi-ăh worê-suh krê â yedă dēh di, nê ple kănu nină nî.

3 Nê tē gnă tēă didă nă măt, â plă, măt Gnissuwăh yu, hiê sie nenu măt, be nu pedo.

4 Nēmā ā wai, ā plā, ēh ne kīnidī kēh, gnebwi nāh wo pede ēh duh, nēmā ā neo winh biyē wo Gnissuwāh wunā.

5 Tē Kuh dudā Yisu, badā ā orāh nā kagne kūdī, nē ā tudē nā Gnissuwāh kai-āh kebwi luh.

6 Nē ā plā nā māt, neh mā Gnissuwāh yu, nyīnā nede dui hwonā nāh, kārī ēh ne kīnidī kēh, ā mi Engē lelīmu, oh mu māt-yi tu; nē oh kwēh māt mu kwāh-bli, nāh be neh di siā nā to.

7 Yisu plā nā māt, ēh ne kīnidī kēh dī, nāh tēdā dē Māsā nāh Gnissuwāh.

8 Nē dī, kuh dudā nā, ā badā nā tebwī pedu ā hlā yāh bākā luh, nē tādēdā nā kīhdām eh pēpē ne dēnh kunā māt, kā oh noino hē.

9 Nē ā plā nā māt, teblī biyē nenu, mi mlī māt gaimu, neh wai pio bro māt nē wūrshīpīmu mu.

10 Nē Yisu plā nā māt, Setānī, wo dē; kārī ēh ne kīnidī kēh, beh wūrshīpī Māsā nāh Gnissuwāh nē ā duh nā beh ibo.

11 Nē Kuh sedāo nā, nē yi, Engē oh didā, nē oh mīmīstā nā māt.

12 Nē tē Yisu ā wānā, oh podā Yoānī jeli, ā munā dē Gālaili.

13 Nē ā sedāo Nāzerētī, ā didādē nē nedē Kepūr-neūm, tede nēo idu winh, Zābulonī nē Nēptālī-āh blih.

14 Nē te ne, Iseā Gnissuwāh gnebwi tidā, eh nu hāh te.

15 Zābulonī-āh blih nē Nēptālī-āh blih, kwā ne idu winh nā kre Yārdānī-āh wākā ne dēnh gnāh, gēntaili-āh Gālaili.

16 Gnebo no neyonā dēnh heide, oh yidā tedu hwē; nē tedu hwē frānā kre gno no māt, gno neyo dēnh

kooh-äh blih ně ěh sibá.

17 Wodě ti něnu mäh, Yisu towä Gnissuwäh blidi tumu â plâ, bäh hi äh worě; kârî Gnissuwäh kînhdâm ěh kwä mâ.

18 Ně Yisu nănă idu winh yě nâ Gălaili, â yidă bebuhnâ suh, Saimonî gnâ nâ oh dă Pitũ, ně Ąndru â bebuh, oh pedă tedăh idu mäh; oh mână ninh pooh.

19 Ně â plâ no mäh, bäh kwě mu, mi ne ähmu ninh pooh gnebo numu.

20 Worěworě oh sedăo oh tedăh ně oh kwědă nâ mäh.

21 Ą wodă těh něnu, ně â yidă bebuhnâ suh obe, Yăkovo Zěbedi-äh yu, ně Yoăni â bebuh, oh ně Zěbedi oh buh nedě kobotonh wudi, oh mlěnă oh tedăh, ně â dădă no.

22 Ně worěworě oh sedăo oh kobotonh ně oh buh, ně oh kwědă nâ mäh.

23 Ně Yisu wědă bleh luh kre Gălaili, ně â tâdîdă no Sînegâgî kudî, ně â hlîdă kînhdâm-äh Găspěli, ně piănă kwainh deh biyě ně đisise pěpě kre gnebo mäh.

24 Ně â gnene wědă bleh luh Sîriă; ně oh yădă nâ mäh, gno no kădă kwainh deh biyě, ně gno no kădă kwih, ně gno no hăyi nuo ně gno no oh be wădă; ně â piănă no.

25 Ně gnebo peplândi wo Gălaili, ně wo Děkăpoli, ně wo Yêruselēm, ně wo gnăh Yărdăni oh kwědă nâ mäh.

LUH V.

1 Ně tě â yidă gnebo peplândi, â yădă tebwi luh; tě â nenăyo â đisaipe đidă nâ mäh.

2 Ně â gadă â wună, ně â tâdîdă no, â plâ,

3 Gnebo no oh plâ ble ne; gao no yi shiyu-âh swê;
kârî oh kâ Gnissuwâh-âh kîndâm.

4 Gao no ni wârî no, oh plâ ble ne; kârî oh mi no
gamu.

5 Gno no mikî, oh plâ ble ne; kârî oh mi bro kâ-
mu.

6 Gno no kânu ni-nê oh idâ hâh woro-âh te;
oh plâ ble ne; kârî oh mi yiêmu.

7 Gno no ponâ worêmânâ, oh plâ ble ne; kârî oh
minâ worêmânâ pomâ.

8 Gao no kâ oh worê pepenâ, oh plâ ble ne; kârî
oh mi Gnissuwâh yimu.

9 Gao no tiê tegaoh, oh plâ ble ne; kârî oh minâ
no dâdemu Gnissuwâh îru.

10 Gao no ni hâh bûnê, no oh po no oh nî bûnê
kuhkwi, oh plâ ble ne; kârî boh kâ kîndâm kre yau.

11 Âh plâ ble ne, tê gnebo gîdîdî âhmu, nê oh nu âh-
mu dêh kuhkwih mâh, oh po âhmu seh kêhnâ nâh te.

12 Âh plâ bē, ble hâhkâ nê âh plâ bîdî bâkâ; âh
kâ teblî hwê kre yau; kârî oh nunânê Gnissuwâh gne-
bo mâh bûnê kuhkwih ple âh wo kunâ.

13 Âh mâ tâh poye koh kunâ mâh; nê mâ tâh bē bâ
têdâ; dêh miâ teblî poimu? êh ye dêh yê blêh dêh, nê-
mâ bē po yê wâh; gnebo bo nâ nê kêh.

14 Âh mâ-têdu kre kunâ mâh; orâh nâ ne tebwî luh,
â neh huđî.

15 Gno nê bē mlâteđu, nê podê nâ tidu kuđî, nê-
mâ oh podê nâ kândêlî-âh tuh kêh; nê êh gni pebe
gnebo biyê no ne kai biyo.

16 Bâh bâ âh teđu bē wâne koh gnebo yê, budâne
oh yiê âh hâh kwowâ, nê oh mi Gnissuwâh nâ ne dênh
yau hâh gnene gnimu.

17 Äh worë näh, plâ, di prâfite në mänh worâmâ; nëmâ dio ne yiëmu.

18 Hähtenu po ähmu mäh, yau kâ kunâ mäh hë eh hi ne, ple mänh débwi duh muo, wo ple eh popleyinâ mu yiëmu.

19 Gnâ nâ worâ mänh débwi në â tâdî gnebo boh nu näh, oh mi nâ, dädëmu gnebwî bwî kre kînhdâm kre yaun; ëmâ gnâ nu ni në tâdî gnebo boh nu no, oh mi nâ dädëmu gnebwî hwë kînhdâm kre yau.

20 Kârî lelî ähmu, në äh häh bünë be yeo Färai-ai në Skraibë hë bünë hiae, äh ye kînhdâm kre' yau mu.

21 Äh wânänë në gnekbädë-äh gninnâ oh yî; näh lä, në gnâ bâ lä, bâ mu judgimëntî mäh.

22 Nëmâ hli ähmu mäh, gnâ bâ podë â bebuh yerâ nâ bâ ye dëh nu, në bâ mu jüjimëntî mäh; gnâ bâ dädë â bebuh Räkâ, në bâ mu dënh kaunsëli; nëmâ gnâ nâ bâ plâ, mäh kupebuh, bâ mumu Hëli-äh' näh.

23 Në neh yâ näh däsîdä ältä mäh, në dënh be bi-di kudî, näh hebuh-äh woro ginnëe koh mäh mäh.

24 Se dënh näh däsîdä ple ältä, në mu; tedë nu näh bebuh näh bāyitime, në di, në gni näh däsîdä.

25 Nu näh gnâ näh bāyitime mäh worëworë, neh kâ nâ hë äh maineo tide idi; neh ye në nu, näh gnâ-â mi mäh gnimu jüjî; në jüjî mi mäh gnimu bānh; në bānh po mäh jeli.

26 Hähtenu, lelî mäh, näh wodä tēh nënu ne, ple mäh pë lenâbâde wudih,

27 Äh wânänë gnekbädë-äh gninnâ oh yî; äh näh pā nīmle.

28 Nëmâ hli ähmu mäh, gnâ nâ tào gninnâ mäh nâ në â woro pā nīmle, â pā nīmle kre-â woro wudî â wā

ně mäh guĩnā nā mäh.

29 Ně năh didă ye beyi mäh ka kuhkuh ni, wă ně, ně po ně wăh; kâri ně mâ hăh dēh koh mäh mäh năh dădo duh bâ wă, ně năh frănkbüni-ăh popleyinâ ye dēnh Kuh yēh mu.

30 Ně năh didă kwăh beyi ka kuhkuh ni, kēo ně, pō ně wăh; kâri ně mâ hăh dēh koh mäh mäh năh dădo duh bâ wă, ně năh frănkbüni-ăh popleyinâ ye dēnh Kuh yēh mu.

31 Oh podă, gnâ bâ hă â guĩnâ huđu, bâ gni nâ daivorsi-ăh kinidi.

32 Nēmă hli âhmu mäh, gnâ bâ hă guĩnâ huđu, bâ ye nĩmlē pă, â nu nâ â nĩmlē pă; gnâ bâ du guĩnâ bâ ble daivorse-ăh kinidi kwăh, â pă nĩmlē.

33 Ăh wănănē gnekbade-ăh gnĩnâ, oh yĩ, gnâ năh podē â dui, nēmă bâ podē Gnissuwăh.

34 Nēmă hli âhmu mäh, âh năh podēdē yiduyidu; âh năh podē yau, ēh mâ Gnissuwăh kēnede.

35 Năh bro mäh ēh mâ â bepible-ăh kēhtuhdē; âh năh podē Yēruselēm kâri orăh hwē nâ kĩnh hwē nē dēnh kudi.

36 Ăh năh podē âh dui âh luh, kâri âh năh nu luh-yē duh bâ plu, bâ idibo.

37 Nēmă băh âh hlihli winh be nu âhwih, âhwih, ondu, ondu, dēh hio nēnu, ēh gnĩnēidu.

38 Ăh wănănē oh plâ, ye koh ye mäh, ně gnēh koh gnēh mäh.

39 Nēmă hli âhmu mäh, âh năh habē ēh mâ būnē kuhkuh; ně gnebwi â hlă mäh dēnh didă găbâ, băh biē âbī mäh.

40 Ně gnebwi duh bâ suē âhmu, ně hă âh kotĩ, băh gni nâ âh klokĩ wē.

41 Nē gnā bā nu āhmu bāh mu maili duh, bāh kwě nā mäh maile suh,

42 Bāh gni nā gnā bā irādā āhmu dēh; nē āh nāh hiēmā wo nā yē gnā nā idā dēh mäh dēh.

43 Āh wānānē, oh plā, nowānī nāh orāh wēh, nē gnā nāh gnāoh.

44 Nēmā hli āhmu mäh, bāh nowānī āh gnāoh, bāh bisē gno no gididi āhmu, bāh nu hāhkā gno no gnā āhmu; nē bāh hli Gnissuwāh koh no mäh, gno no ni āhmu būnē kuhkwih.

45 Bāh dāde āhmu āh buh gnā nedē yau āh iru; kārī ā nu ā wēnh ēh wedē gnebo kuhkwih kā hāh gnebo hē nē ā tēdā nuh gno oh nu hāhdēh nē oh ni gnāēidu.

46 Bāh nowānī gno no nowānī āhmu, ēh dēh bē nuē hāh dēh? Pūblikāne oh neh nu ēh bodudu?

47 Bāh bisē āh bebuhnā duh, dēh āh niē koh gnebo be mäh? Pūblikāne oh neh nu ēh bodudu nēnu?

48 Bāh nu hāhkā bē wo āh buh ā ne yau yē.

LUH VI.

1 Bāh māyo āh nāh nākwāh kre gnebo yē kārī oh yi āhmu; Bāh nu nē, āh buh gnā ne dēnh yau ne, ā ye āhmu pē.

2 Nē bāh nākwāh nu āh nāh bi nyamu kre mäh mäh, tēnē yeyedeoh ni dēnh koh sīnegāge, koh tide ēdī, gnebo mu no sēnh. Hāhtenu hli āhmu mäh, oh kā peidā.

3 Nēmā tē āh ni nākwāh, āh nāh bā āh kāmā bā ībo dēhnē nāh didā ni.

4 Nē bāh nu āh nāhwāh koh sikrētī nē āh Buh gnā yi koh sikrētī, ā mi āhmu pēmu koh gnebo biyē yē.

5 Tē bāh hli Gnissuwāh māt nāh wo yeyedoh yē; kārī oh nowānī boh hli Gnissuwāh māt, boh gninnāo sīnegāge, nē seowonā kre tide idi, nē gnebo mu no yi; hāhtenu hli āhmu māt, oh kâ oh peidā.

6 Nēmā neh hli Gnissuwāh māt pā dēnh nāh bro, nē ka meyu, hli nāh Buh māt gnā yi koh sīkrētī, ā mi māt pēmu koh gnebo biyē yē.

7 Tē bāh hli Gnissuwāh māt, nāh dādē duh ti biyē, nē yeyedeoh ni; kārī oh worē yī, Gnissuwāh mi nō wāmu, kārī oh hli bākā.

8 Āh nāh wo gno no nō yē; kārī āh Buh ibo dēhnē āh idā ple āh irā nā nā.

9 Dēh nēnu nēka bāh hlidā Gnissuwāh māt. Ā buh gnā ne dēnh yau tede, Boh nu āh gnene be kâg-nē.

10 Nāh kīnhdām be di. Gno no ne dē bro māt boh nu dēh idā boh nu, tēnē gno no yau ni.

11 Gni āmu gninnāiru nēnu ā gninnāyedē dibādī.

12 Nē beh grādē ā būnē kuhkwih, tēnē ā grādē gno no ni āmu būnē kuhkwih.

13 Nāh tē āmu, nēmā māvā āmu māt debe yī āmu tē; kārī māt kâ kīnhdām nē pauā kâ glori hē ti biyē. Hāhtenu.

14 Kārī bāh grādē gnebo-āh būnē kuhkwih, āh Buh gnā ne dēnh yau, ā mi āhmu grādēmu.

15 Nēmā bāh ye gnebo-āh būnē kuhkwih grādē nē. āh Buh ye āhmu-āh būnē kuhkwih grā.

16 Hio dēh nēnu, nē bāh gīnh dēh māt, āh nāh ponē yibā nāh wo yeyedeoh yē; kārī oh ponē yibwā nāh, gnebo munā yi oh gīnh dēh māt; Hāhtenu, hli āhmu māt, oh kâ oh peidā.

17 Nēmā mäh tē mäh ginh dēh mäh po kēnäh nāh
luh nē plē nāh yibū.

18 Āh nāh tādī āhduī gnebo ne bāh ginh dēh mäh;
nēmā koh Buh mäh gnā yī sikrētī; nē āh Buh gnā yī
sikrētī Ā mi āhmu pēmu ple gnebo biyē yē.

19 Āh nāh podē wudih koh bro mäh tēhnē mātī nē
tāh eh pātā, nē tēh yidloh bēnētīē nē oh yidi.

20 Nēmā bāh podē āh wudih Gnissuwāh yēh, tēhnē
mātī nē tūh neh pātā, nē tēhnē yidloh neh bēnētīē nē
yidi.

21 Tēhnē nāh wudih ne dēnh, nāh worē be ne dēnh
wē.

22 Frānkbūni-āh pebe ēh mā ye; nē nāh ye bā wu-
dedē, nāh frānkbūni āh pēpē yiē pebe.

23 Nēmā nāh ye bē krē, nē nāh frānkbūni-āh pēpē
yiē heide. Nē pebe bē ne dēnh mäh ēh mā heide,
hānī heide bākā.

24 Gnā nāh kā bubno suh; kārī ā mi duh gnāmu; nē
ā mi ābī nowānī; ā ble duh kwāh nē ā mi ābī gnāmu;
āh nāh nu Gnissuwāh-āh būnē ne māmmanī hē

25 Nē plā koh āhmu mäh, āh worē nāh tu āh hānā
yimū, dēhnē āh mi dimū, dēhnē āh nāhmu; pledo āh
frānkbūni āh po fai no, ēh ye hānā hio dibādī? nē
frānkbūni ēh ye raure hio?

26 Bāh yi nēble ne ne yau, eh neh dā tablī, eh neh
dede, nē eh neh pādē keyā biyo nemā āh Buh gnā ne
yau nā kledē ne, āh ne hī?

27 Āh gnā bē mie woro kāmū nē ā mi ā dui numu
ā mi yāh hlā mā kiubī duh?

28 Nē dēhmā āh worē peyē raure-āh te; Bāh po
lilī worē mahnā koh dēnh bāh hāpī eh ne kunhwē, eh
neh nu hwowāh, eh noh gnene,

29 Nēmā hlī āhmu mäh, nē Sâlomōnī, tē ā te diyē ā yedāo ēh duh hi.

30 Pledo Gnīssuwāh bā podā raure kre pidi gne ne bāh, ne gnīnnā idu eh mī nemu, nēmā gnīnnāmiāgnāmu ēh miā bēemu nē miā tāh poimu. Hānī raure tiē ā āhmu pomu, āh kâ feti khīmī?

31 Nē āh worē nāh plā dēh ā mī dīmu? Nē dēh ā mi nāmu? Nē dēh ā mi pomu?

32 (Kārī gēntaile pânā teblī nenu pēpē) kārī āh buh gnā ne dēnh yau ibo āh idā teblī nenu pēpē.

33 Nēmā āhmu tedē bāh pânā Gnīssuwāh-āh kīnh-dām nē ā hāh dēh, tē āh mi teblī nenu pēpē kāmū.

34 Nē āh nāh podē te worē mäh gnīnnāmiāgnāmu. Kārī gnīnnāmiāgnāmu miā ehne te kāmū. Gnīnnāyedē kâ dēh kuhkuh.

LUH VII.

1 Āh nāh jūjī, nē ēh mī ye āhmu jūjīmu.

2 Kārī jūjīmēntī budu āh jūjī, ēh mi āhmu jūjīmu; Senānenā budu āh senāne, ēh mi āhmu senā-nemu dī.

3 Hānī ni ēh, neh yi krādā bwī ēh ne dēnh bebuh-āh ye, nēmā nāh yi tuh hwē nā ne dēnh nāh dui ye?

4 Hānī mie nāh bebuh mäh pomu, bām be hādē krādā bwī nāh ye; nē yi, tuh hwē ne dēnh nāh dui ye?

5 Mäh yeyedēā, tedē hā dēnh tuh hwē nāh dui ye, nē minā tāmū hāhkā be hā dēnh krādā bwī bebuh-āh ye.

6 Nāh gni dēh ne kāgnē bwī, nē nāh po nāh pūr-le botye mäh, betimu be kēh no nē eh hiēmā nē eh kenā mäh.

7 Irā, nē ēh mi mu gnimu; bāh pânā nē āh mī yimu,

hlä, ně ěh mi mu hämu.

8 Kâri gnono irä, kâ ně; ně gnono pânâ, oh yi ně; ně gnâ nâ hlä, ěh mi nâ mâh hämu.

9 Gnebwi be â neo ähmu mâh, â yu bâ iräde nâ fräh, â mi nâ shiä gnimu?

10 Bâ iräde nâ nîh, â mi nâ side gnimu?

11 Äh gnâ gnâ bäh tiye gnebo kuhkwih, bäh ibo äh iru häh deh gnimu, hănî ěhbě tiě äh buh gnâ ne děnh yau häh deh gnie gnono gno irä nâ nâ.

12 Ně dekne idä gnebo boh nu mu mâh, beh nu gnono nâh; ěh mâ tete kâ prâfiti ěě.

13 Bäh pä bru běnh; kâri bru boäh ně tide boäh. ěhně bě děnh wēmâh, ně gnebo pepländi mi ne děnh tide něnu idi.

14 Kâri, bru mâ běnh, ně tide mâ běnh ěh bě děnh. kunâhämü, ně khîmi gno yi ně.

15 Mäyo rauri tâdiöh, gnono dio mâh kre bläble-äh raure, němă kre kudî oh mâ kănu wulfe.

16 Bäh ibo no oh dubädi; ple gnebo ěěde grepe wih tih, he fige titěli tih?

17 Nemâhmâh häh tih biyě pe häh dubädi; němă tuh kuh pe dubädi kuhkwih.

18 Häh tuh nâh po dubädi kuhkwih; ně tuh kuh kuh nâh po häh dubädi.

19 Tih biyě ne neh po häh dubädi ěh běě ne ně oh pe ně tâh.

20 Někă bäh ibo no oh dubädi.

21 ěb ye gnebwi duh gnâ penâ Mäsă Mäsă, ä miě bâ pä kîhđâm koh yau; němă gnâ nâ ni děhně nă Buh gnâ ne děnh yau idä nâ bâ nu.

22 Gnebo pepländi minâ mâ mâh hlîmu Mäsă, ä yedănă tâdi koh năh gnene? ä yedă năh gnene ä nină

hwě pepländi?

23 Nē minā no mäh hlīmu, yedā āhmu-ibo; bäh wo-
de mā mäh āh gnā mī te kuhkwih.

24 Nēkā gnā nā wā te nenu hlī, nē ā nī ne, mī nā
numu wo gnebwi duh gnā kâ tâ yě, gnā podē ā kai shiā
kēh.

25 Nē nuh didādē, nē nih hwě didādē, nē duduidu
dudā, nē bidā kai kēh; nē ā yedā twē; kārī ā podēdāo
kai shiā kēh.

26 Nē gnebwi biyē gno no wā te nenu hlī, nē ā ye
ne nī, mī nā numu wo kuhpebu gnebwi duh, gnā podē
ā kai pīsū kēh.

27 Nē nuh didādē, nē nih hwě didādē, nē duduidu
dudā, ne bidā kai kēh; nē ā twē; nē ā twēne bākā.

28 Nē ēh didā himu, tē Yisu ā wēdā deh nenu-ah
hlīmāh, nē gnebo gedidāde te nā tâdī.

29 Kārī ā tâdī no wo gnebwi duh gnā kâdā pauā, nē
ye Skraibe yē wo.

LUH VIII.

1 Tē ā wodādē tebwī luh, poāh pepländi kwēdā
nā mäh.

2 Nē yi, lēpā duh didādē nē wūrshīpidā nā, ā plā,
Māsā, neh wai ne, neh waidē beh piā mlī.

3 Nē Yisu ā podā ā kwāh, nē ā todā nā nā, ā plā,
wai ne; beh wē; nē worēworē ā lēprosi wēdā.

4 Nē Yisu hlīdā nā mäh, yi, nāh helī gnebwi; nē-
mā mu nāh tide, tâdī dui pristī mäh, nē gni dāsī gnē
nē Mosī lelīdā mu beh gni koh no mäh.

5 Nē tē Yisu pādā Kepūrneūm, Sēnturaionī didā-
dē nā mäh, ā bādīdā nā.

6 Nē ā plā, Māsā, nā leyu pē dēnh blih, ā krē-ne

â yi swëh bākā.

7 Yisu plā nā mäh, mi ne dimú ně mi nā piāmu.

8 Ně Sënturaiōnī tu nā ghëh ně â plā, yedë ne wë beh didā nā kai biyo; němā hli winh duh, ně nā leyu mi piāmu.

9 Kārī mā gnebiyā nānh biyo, kâ sedibo koh mu biyo; ně hli gnebwi nānā, bâ mu ně â mi ne; ně âbī, bâ di ně â di ne; ně nā leyu, bâ nu dëhnu, ně â ni ně.

10 Të Yisu wānā ně, â budā, ně â hlidā no mäh gnono kwedā nā mäh, hähtenu hli ähmu mäh, ye yi fëti wodë nā yë, ondu, ye dënh İstreli ne.

11 Ně hli ähmu mäh, gnebo pepländi oh mi womu idu-luh ně idu-sodi ně oh mio Ebrehām ně Aisākī ně Yākobo neyo no mäh koh yau-äh kīnhdām.

12 Němā kīnhdām-äh hyëhiru oh mi heidë-äh die poyë; tēhnë oh widë ně tēhnë oh dide ghëh.

13 Ně Yisu hlidā sënturaiōni mäh, mu nāh tide, tēnë nāh woro bli ně kwäh, kre ëh mi mu rumu. Ně â leyu kādā wë auā budu.

14 Ně tē Yisu pādā Pitū-äh kai biyo, â yidā â gnī-nā-äh deh pëo, khëh ne dënh nā fai nā.

15 Â todā â kwäh nāh; ně khëh seo nā; ně â dudā ně â nenā no mäh.

16 Të wideka didë, oh badā nā mäh gnebo pepländi gno no kādā kwih; ně â podāo shuwi koh â winh, ně â piānā gno no pëpë oh krädä.

17 Krë dehne Aiseä Gnissuwäh gnebwi â plā eh mähäh te nu; âdui â dudā ä wë fai nā; â badā ä këkrä.

18 Ně tē Yisu yidā poäh hwë grädëdë nā, â gni mäh boh mu wāh be.

19 Ně skraibī duh didädë ně â plā nā mäh; Mäsä, mi mäh kwëmu tēhnë mi.

20 Nē Yisu hli nā mäh, fäkse kâ bidi, nē nible ne ne yau kâ hlih; nēmā Gnebiyā-äh yu â ye tede kâ bâ po â luh.

21 Nē dīsaipī âbī duh plâ nā mäh, Mäsā, bām be mu tedē nē be hāo nā buh.

22 Nēmā Yisu hli nā mäh, kwē mu; kooh boh hāo oh kooh.

23 Nē â munā kobotonh kudī â dīsaipe kwēdā nā mäh.

24 Nē yi, nebo hwē dudā yēh idu kēh; ēh mäh, hwē deh budidā kobotonh, nēmā â moānānā.

25 Nē â dīsaipe oh didādē nā mäh, oh hādā nā nyinu, oh plâ hā āhmu kunā; ā mi-wāmu.

26 Nē â plâ no mäh, dēh āh kâ hwānu, oh āh, gnâ kâ feti khīmī. Tē â dudā yāh, nē ā hli dā duduīdu kâ idu hē; nē eh nunā beh.

27 Nē gnebo budā, oh plâ, gnebwī bē nu â neē dēh-
nu, duduīdu kâ idu hē eh nio â winh?

28 Nē â dīdādē wāh be koh Gūrgīsīni-äh blih, gne-
bo suh oh kādā kwih mwāinenā nā nā oh wodādē wu-
dīdē yēh, oh sānānē bākā, krē gnā nāh hinā koh tide
nēnu.

29 Nē yi, oh wīdā, oh plâ, dēh ā kâ bā nuē mäh,
Yisu Gnīssuwāh-äh yu? Didē dē be hā āmu kuh ple-
ti nā.

30 Nē ēh mānāo hāh tide botye-äh jiu, oh tēdā ne-

31 Krē Kwih bādīdā nā, oh plâ, beh-podē āmu, bā
āmu, bā pādē botye-äh jiu.

32 Nē â plâ no mäh, bāh mu. Nē tē oh wodādē, oh
pādādē botye-äh jiu; nē yi, botye-äh jiu pēpē kwi-
didā bākā tebwi hwonā koh idu; nē oh sedā nih.

33 Nē gno no tudā no, oh fridā, nē oh munādē oh

tide koh orëh, ně oh lelidā teblī biyě; ně dēhně nunā gno no kādā kwih.

34 Ně yi, orāh pēpē didādē oh mwainenā Yisu; ně tē oh yidā nā, oh bādidā nā bā wodāo oh blih.

LUH IX.

1 Ně â munā kobotonh wudī ně â hinānē, ně â didādē âdui blih.

2 Ně yi, oh badā gnebwī duh gnā kādā wāh, â pēo kâh kēh; ně Yisu yidā oh fetī, â plā nā māh gnā kādā wāh, yu, nāh plā bē ble; nāh būnē kuhkwih, mâ grāde no.

3 Ně yi, skraibe boh tudedē oh worē kudī, Gnebwī nānā â twāne Gnissuwāh kedidā.

4 Ně Yisu tībodā dehne oh worē hlidā, â plā, dēh-kā āh worē hlī deh kuhkwih?

5 Dēh pebē be plā nāh būne kukkwih be-grā, he eb hlī, beh-duh yāh ně beh nāh?

6 Nēmā bāh ibo Gnebiyā-āh yu â kâ pauā krē bro māh bā grā būnē kuhkwih (â plā nā māh kādā wāh) du yāh, du nāh kâh yēh, ně mu dēnh nāh kai biyo.

7 Ně â dudā yāh ně â minā dēnh â kâi biyo.

8 Nēmā tē poāh yidā ně, oh budā, ně oh gainā Gnissuwāh bāh gnene gnā nā gniā pauā něnu gnebo māh.

9 Ně krē Yisu wodā â hinā tede něnu, â yidā gnebwī duh â gnene mâ Mättu, â neyonā tēhbe oh yādē wudih-āh popleyinā; ně â plā nā māh, kwē mâ māh. ně â dudā yāh ně â kwēdā nā māh.

10 Ně ēh didā himu, krē Yisu neyo ne dibādī kai biyo, yi, pūblaikāne peplāndī kâ gnebo kuhkwih hē oh didādē ně oh neyonā nā māh kâ â dīsaie hē.

11 Nē tē Fāraise yidā nē, oh plā' â dīsaibe mäh, hānī āh Māsā kâ pūblaikūne kâ gnebo kuhkwih hē oh di popleyinā dibādī.

12 Nēmā tē Yisu wānā nē, plā no mäh, gno no ne kähkū oh neh idā deyā, nēmā gno no krē.

13 Nēmā bāh mū nē bāh khī tēhnē ēh kāne, mi mūrse kāmū, nē nāh sākrefai kārī ye di be dā hāh guebo, nēma gnebo kuhkwih.

14 Tē Yoānī-āh dīsaibe didādē nā mäh, oh plā, hānī ā kâ Fāraise hē ā ginh ti plāndī, nēmā nāh dīsaibe neh ginh.

15 Nē Yisu hlidā no mäh, bleh-kai-biyo-āh hyēhiru mi dimu tumā ti ne bleh ne oh mäh? nēmā gninnāyede mi dimu, tē oh mio bleh yāo no mäh hāmū, nē no mi ginh mu.

16 Gnebwi nāh poo dāro irāyedē koh raure dākā mäh; kārī dēh nu oh poo bē yiē, hāo raure nā, nē ēh kēnā ēh wo lī.

17 Gnebwi nāh podē wainī irāyedē sowri dākā kudī; ēhte sowri wēdā, nē wainī bēnētiā, nē sowri wēdā; nēmā oh pedā wainī irāyedē sowri irāyedē kudī, nē ehsuh eh tuyio.

18 Ti ne ā hlidā te nenu no mäh, yi, nē teduh duh dī dādē, nē wūrs hī pīdā nā, ā plā, nā gnīnā yu ā ko ne teti-nu; nē di nē po nāh kwāh nā mäh, ā mi kunā womu.

19 Nē Yisu dudā yāh, nē ā kâ ā dīsaibe hē kwēdā nā mäh.

20 (Nē yi, gnīnā gnā kādā gēnh ā wēdā nyinnā ye-de puh-nā-suh, ā didādē nā lī, nē todā ā raure-āh noāh.

21 Kārī ā hlidā ādui-āh woro kudī, ne to ā raurer nā, mi weīmu.

22 Né Yisu hiémâ në të â yidâ nâ, â plâ, gnînä yu, nâh plâ bë ble; nâh feti nu mâh hâhkâ. Në gnînä nenâ hâhkâ wo ti nënu mâh.)

23 Tě Yisu didädě gne teduh-äh kai biyo, në â yidâ tuhwi-bioh në gnebo pedâ hedâ.

24 Â hlidâ no mâh, bäh wo, kârî gnînä yu â ye ko, nëmä â moâne. Në oh khâdedâ nâ bâkâ.

25 Nëmâ të oh wedäde gnebo, â pädâ, në â blidâ nâ kwäh, në gnînä yu dudâ yěh.

26 Në të ěh nunâ te eh munâ bleh biyě kaino.

27 Në të Yisu wodädě tede nënu, dâh oh suh kwě-dâ nâ mâh, oh wîdâ, oh plâ, Dâbî-äh yu gni ämu mürsî.

28 Në të â pädâ kai biyo dâh oh-didädě nâ mâh, në Yisu hlidâ no mâh, äh worě yě, ne waidě dēh nënu numu ěh? Oh plâ no mâh, ähwîh Mäsâ

29 Në â todâ oh yi nâh, â plâ, krě äh worě yě, bäh kâ në.

30 Në oh yi krädâ yěh; në Yisu lelidâ no, â plâ äh nâh lelî gnebo.

31 Nëmâ oh munâ, oh brädâ â gnene koh bleh kaino.

32 Krě oh wodädě, yi, oh badâ nâ mâh gnebwi duh neh po winh, â kädâ kuh.

33 Në të â hädâo kuh, gnâ nâh po winh, podâ winh. Në poäh budâ, eh plâ, gnâ ye dēhně yi koh İsreělě plě.

34 Nëmâ Färaise plâ, kuh hwě măo nâ mâh bâ thâ kwîh.

35 Yisu wědâ koh orěh hwě koh orěh bwî hě, në â wädidâ ko sînegäge, në nâ hlidâ kînhdâm-äh Gâspělî, në piänâ kékrâ biyě, në wě fai no biye koh gnebo mâh

36 Nēmā tē â yidā poāh ne, wārī ninā nā mäh koh no mäh, kārī oh fekwā, nē oh piyonā, wo blāble ne ye foāh kâ.

37 Tē â plā disaipe mäh, harvēstī hähtenu ēh mē pepländī, nēmā kwowānuoh ēh mē khīmī.

38 Bäh hli harvēstī-äh Mäsā, bā tēdā kwowānuoh koh harvēstī.

LUH X.

1 Nē â dādā â dui mäh â disaipe puh-nā suh, â gninā no pauā boh nunā deh kuhkwih shiwi boh hāo no, boh piā kēkrā deh-äh popleyinā, nē kwainh-äh popleyinā.

2 Epāstēle puh-nā-suh-äh gnene nenu. Tedē gneb-wī mē Saimōnī, gnā nā oh dā Pitū, nē Āndra â bebuh; Yākobo Zēbedi-äh yu, nē Yoānī â bebuh.

3 Fīlipī nē Bartōlomu; Tāmāsī nē Mattu pūblikānī nā; Yākobo Ālfīūsī-äh yu, nē Lēbiūsī gnā bebuh-äh gnene Tādiūsī.

4 Saimōnī mē Kenānaitī be, nē Yūdā Iskāriōtī, gnā nā nu yeyede koh nā mäh.

5 Gno puh-nā-suh Yisu tēdā nē gni no mäh, plā, āh nāh mu Gēntailī-äh tedeh, nē āh nāh pādā Sēmāraitānī-äh orēh te kudī

6 Nēmā bäh mu dēnh wā blāble Īsrēeli-äh kai.

7 Nē bäh mu, bäh pritye, bäh plā, yau-äh kīnh-dām ēh kwāh mē.

8 Bäh piā gno no krē, bäh worē lēpe no, bäh du ko yāb, bäh hāo nō kwih mäh, āh yī ne yibāh, bäh gnī yibāh

9 Āh nāh ba seni, silvū, brāsī kre āh pūrsī kudī.

10 Āh nāh ba bādu kre tide idi, raure suh nāh neo,

wisube năh neo, tih năh neo (kârî kwowănuâ â blē-de â dibăđi yē.)

11 Nē orăh bē āh pādē kudī, bāh iră no gnâ nâ ne dēnh â mâ bāh gnebwī; nē bāh ne dēnh nâ mâh bāh-yemi āhmu wo.

12 Nē tē āh pādē nē kai biyo bāh bisī-ne nâ.

13 Nē kai bâ nu hăhkă, bāh bâ āh bisī bē nu nâ mâh; nēmă bâ ye hăhkă, bāh bâ āh bisī bē di āhmu mâh.

14 Gnâ nâ ye āhmu kwăh blē, nē oh neh wâ āh winh, tē āh wodē kai nâ biyo bāmă orăh, bāh hăo kâ-deh āh bepible kēh no

15 Hăhtenu, lelī āhmu, ēh mi numu hăh dēh te wăh ne dēnh Sădôm nē Gomărâ kre jŭjimentī-āh gnĭnnă ne ple kre orăh nâ nâ.

16 Yi, tēdădē āhmu bāh wo blăble yē hwo wulfe; bāh kâ tâ bāh wo side yē, bāh nu bāh wo duve yē.

17 Bāh măyo gnebo; kârî oh mi āhmu kaunsēle gnimu, nē oh mi āhmu sĭnegâge bimū.

18 Nē oh mi āhmu yămu ple Gŭvēne kâ kĭnhe nă te koh wĭtnēsī no mâh kâ Gĕntaile hē.

19 Nēmă tē oh gni āhmu, āh worē năh ponâ hănĭ ne dēh nē ne hlĭmu, kârî ēh mi āhmu gniĕmu hănĭ bădu-du dēhnē bāh hlĭ.

20 Kârî ēh ye āhmu āh neh hlĭ, nēmă āh Buh-āh Shiyu gnâ hlĭ āhmu kudī.

21 Nē bebuh mi bebuh nâ gnimu bâ ko; nē buh mi hyăh gnimu bâ ko; nē hyēhiru oh mi oh buh no yē du-mu nē nunē no boh lă no.

22 Nē gnebo biyē mu āhmu gnămu nă te; nēmă gnă nă midē miăh yidiĭh, nă mi kună hămu.

23 Nēmă tē oh nĭ āhmu būnē kuhkwih orăh nēnu

kudī, bāh fri ābī. Kārī hāhtenu, hlī āhmu māt, āh nāh mu wēne luh nā ne Īsreēli-āh orēh ple gnebiyā-āh gnebē yu didē.

24 Dīsaipī nā ā ye hī tādīā nā nē leyu ā ye hī ā māsā.

25 Ēh hwo ne koh dīsaipī māt ā wo māsā yē nē leyu wo ā māsā yē; boh dā kai-āh māsā Bēlzebūbī, ēhtibe oh mi no pomu oh kân kai biyo.

26 Āh nāh piē no; dēhnē bi ne luh ne; ēh wo nē luh nā dēhnē hudī ne, ēh mi nē ibomu.

27 Dēh lelī āhmu kre heide, bāh tu ne pebe; dēh nē āh wā kre noāh, bāh prītye kai kēh.

28 Āh nāh piē gno no no boh lā frānkbuñī, nēmā oh yede ne wē boh lā shiyu. Nēmā bāh piwhānu be koh nā māt, gnā nā waidē bā lā Shiyu kâ frānkbuñī hé kre Hēli.

29 Oh pro sembwe suh koh fartīnī duh māt? ēh duh ēh neh pio bro māt āh Buh ye nē yī.

30 Āh luhyā-āh popleyinā eh kâ yidodā.

31 Āh nāh piwhānu, āh hio sembwe peplāñdī

32 Gnā nā minā pomu mā ā bāyetīme ple gnebo, nā, minā pomu nā bāyetīme ple nā Buh gnā ne dēnh yau.

33 Nēmā gnā nā minā pomu mā ye ā bāyetīme ple gnebo, nā, minā pomu ā ye nā bāyetīme ple nā Buh gnā ne dēnh yau.

34 Āh worē nāh plā didādē be tēdā gāo kēh bro māt; yedādē di be tēdā gāo, nēmā plie nā.

35 Kārī didē be kokā gnebiyā kâ ā buh hē yē, nē be kokā gnīnā hyāh kâ ā deh hē, nē be kokā gnīnā yu dā kâ dā hē yē.

36 Nē gnebiyā-āh gaāoh minā nemu gno no ne dēnh ā kai biyo.

37 Gnâ nâ nowăni â buh he â deh hio mu, yede mâ wě. Nê gnâ nâ nowăni â gnebē yu he â gniñă yu hio mu, â yedē mâ wě.

38 Nê gnebwi bâ ye â krāsī du, nê bâ ye mu mâh kwē, â yedē mâ wě.

39 Gnâ nâ yi â hànâ, â minâ wămu ; nê gnâ nâ wă â hànâ koh nă te, â mī nê yimu.

40 Gnâ nâ du âhmu, nâ du mu ; nê gnâ nâ du mu, â du gnâ nâ tēdă mu.

41 Gnâ nâ du prăfti kle prăfti-âh gnene, â mi prăfti-âh peidă dumu ; nê gnâ nâ du hăh gnebwi kle hăh gnebwi-âh gnene, â mi hăh gnebwi-âh peidă dumu.

42 Gnâ nâ mi duh eh dēbwi duh kăpke duh nih wone gnimu kle dīsaipē-âh gnene mâh, hăhtenu, hli âhmu mâh, â năh wă â peidă.

XI.

1 Nê eh hină tē Yisu wēdă bâ gni mănăh â dīsaipē puh-nă-suh, â mună bâ tādī nê bâ pritye oh orēh mâh.

2 Nê tē Yoăni wănă jeh Kraisī-âh kwowă, â tēdădē â dīsaipē suh.

3 Nê oh plâ nâ mâh ple mâh nă mină dīmu, he bă pī âbī nă.

4 Yisu wainenă nê â hliđă no mâh, băh mu, nê băh tādī Yoăni dī eh be deh tene âh wă nê âh yi.

5 Dăhoh dudă yi yē, nê degiđăoh năhnăh, lēpe wădă nê suu wănă te, kooh dudă yăh, swēyu oh kădă gnebwi tē bâ pritye Găspeli no mâh.

6 Gnâ nâ plâ ble ne, gnâ nâ neh nu bŭnē kuhkuh koh nă te.

7 Nê tē oh mună, Yisu towă bâ hli poăh mâh Yoăni-âh te, âh dēh munădē wăh kudī băh yi ? sēnă duduđu

sheke

8 Nēmā dēh āhmu mu bāh yi? gnebiyā gnā kādā raure yābā? Yi, gno no pe raure yābā oh ne dēnh kīnh-āh kai biyo.

6 Nēmā dēh āhmu mu bāh yi? prāfiti nā? Āhwih, hli āhmu māh ēh hio prāfiti.

10 Kārī dēhnē nu nā, gnā nā ā te ēh kīniedā, yi, tēdādē nā leyu ple nāh yibā, gnā nā mi nāh tide mlēnē ple māh.

11 Hāhtenu hli āhmu māh, gnebo biyē gno no gnino mane, gnā ye yēh duē, gnā hi Yoāni Bāptistā. Dēhnē gninnāo, dēbwī kre yau-āh kīnhdām, hio nā.

12 Wodē Yoāni Bāptistā-āh gninnē māh tetinu, yau-āh kīnhdām weku, nē krāko dudā nē yerākā.

13 Kārī prāfite pēpē nē tēte prāfisaidā Yoāni māh,

14 Nē bāh dudā nē, dēhnē nu Iliā nā minā dimu.

15 Gnā nā kū noēh boh wāne bā nā bā wā.

16 Dēh miē numu budi nēnu be wo yē; Ēh wo yē hyēchiru neyo pānu podā, nē dāde oh sinuno.

17 Nē plā, ā biēdā koh āhmu māh, nē āh yedā yih; ā tudā dimu koh āhmu māh, nē āh yedā dimu tu.

18 Kārī Yoāni didā ā yedā tā nē yēdā nā, nē āh hli ā kā Kuh.

19 Gnebiyā-āh gnebē yu ā didā, ā didādē nē ā nānā nē oh plā, yi kēnhkrā gnebiyā, nē waine nāā, publikāni kā gne kuhkwih hē oh-bāyetime. Nēmā tā-āh hyēchiru nowāni nā.

20 Nē ā towānā orēh hwē āh māh poplē, tēh ā nunā kwowā hwē ēh wēmā, kārī oh nāh hiē oh worē māh ne.

21 Blidi hwē Korāzini! blidi hwē Bētsūdā! kārī kwowā hwē wēmā koh māh māh, eh wēdāmā koh

Taiä nê Saidõnĩ, wãrĩ nunã no tĩ hlã yãh koh plã-wulĩ dãro nê pumu.

22 Nêmã hlĩ ähmu mâh, Taiä kã Saidõnĩ hẽ oh mi ähmu himã jũjĩmentĩ-äh gnĩnnã.

23 Nê mâh Kepũrneũm, gnã du yãh yau wudĩ, mĩ dẽ bro mâh dimu kuh yẽh ; kãrĩ kwowã hwẽ bẽ wẽmã koh mâh mâh, eh wẽdãmã Sãdãm, ẽh nenãdẽ ne gnĩnnãidu nẽnu.

24 Nêmã hlĩ mâh mâh, Sãdãm-äh blih mi mâh hio jũjĩmentĩ-äh gnĩnnã.

25 Tĩ nẽnu Yisu wainã nê â plã, bisĩ mlĩ O Buh, yau kã bromã hẽ eh Mãsã, kãrĩ mâh hudĩ deh neuu gno no kã tâ kã nãhneoh hẽ yi eh, nê tâdĩ ne pãneh.

26 Nẽnu, Buh, kãrĩ mâh yi nê ẽh mu hãh dẽh.

27 Nã Buh gnĩnã teblĩ biyẽ koh mã mãh ; nê gnã ye ibo gnebẽ yu, nẽmã Buh ; nê gnã ye ibo Buh nẽmã gnebẽ yu ; nê nã koh gnã mãh gnebẽ yu mĩ tâdĩmu.

28 Bãh di mã mãh, gnã ni kwowã nê kã beblĩdẽ kunkwã, nê mi ähmu fofẽ gnimu.

29 Bãh ba nã yokĩ, nê bãh khĩ nã bũnẽ ; kãrĩ mã mikẽ nê kã woro kwã ; nê äh fofẽ yimu koh äh Shi-wi mãh.

30 Kãrĩ nã yokĩ nu tẽ nê nã beblĩdẽ fokwã.

XII.

1 Tĩ nẽnu Yisu munã sãbãtĩ gnĩnnã bẽ ibãh tiẽ, nê kãnu ni â dĩaie, nê oh towãnã ibãh wudi gegedã nê boh di ne.

2 Nêmã tẽ Fãraise yidã nê, oh plã nã mãh, yi dẽhnẽ mã dĩaie ni ẽh, ye hãh dẽh boh nu nê sãbãtĩ gnĩnnã ?

3 Nêmã nã hlĩ no mãh, äh neh hlĩ kĩnidĩ mãh dẽhnẽ

Dăbî nê gno no kwê nâ mîh oh nu tē kûnu nină no.

4 Hăni â pādă Gnissuwăh kai biyo nê didă tâdî-pede; eh ye hăh dēh bâ di nê, ple neh gno no kwê nâ mîh, nēmă koh priste duh.

5 Ăh năh hli mănĥ kînidî mîh, hăni săbătî-ăh gnînnê priste ne Gnissuwăh kai biyo, oh nu kwowă săbătî gnînnă nê oh ne woră te.

6 Nēmă hli ăhmu mîh, kre bro nâ kēh gnebwî duh gnă hio Gnissuwăh kai.

7 Nēmă băh ibodă tēnê ěh pe, mi murse dumu, nê năh săkrefaisî, ăh năh podăyeră gno no nu hăh gnebo.

8 Kârî gnebiyă-ăh gnebe yu â măsă koh săbătî gnînnă.

9 Nê tē â wodădē tēh nēnu â mună sînegăgi biyo.

10 Nê, yi, gnebiyă duh ne dēnh gnă kâ kwăh măh. Nê oh irădă nă, oh plă, be nu hăhkă be piă Săbătî gnînnê, oh idă boh towă nă.

11 Nê â plă no mîh, dēh gnebiyă neo ăhmu mîh, bâ kâ blăblē, nê bâ bi bîdi săbătî gnînnă, â năh podē kwăh nê â năn dudē nă ne ?

12 Hăni gnebiyă hio blăblē ? Nêka be nu hăhkă be nu hăhkă săbătî gnînnê.

13 Â plă gnebiyă mîh, peđi năh kwăh. Nê â pe-didă nê; nê ěh budă yē ěh wodă ěhbē yē.

14 Nê Făraise oh munăo, nê oh gîdădă towă nă, hăni boh lă nă.

15 Nēmă tē Yisu ibodă nê, â gididă yē â dui-ăh te; nê poăh hwē kwedă nă mîh, nê â piănă no pēpē.

16 Nê â leđidă no, oh năh nu gnebo boh ibo nă.

17 Kré te ne Aiseă mâ prăfitî â hlîdă kînidî kēh, eh nu hăh tē.

18 Yi, nă legu, gnă nă ne hă dē; nă nowăniă, gnă

nâ nâ shiyu nowănĩ; mi nâ nâ Shiyu kēh pomu, nē ē
mi jūjimentĩ tādĩmu gēntaile mäh.

19 Â năh tē, â năh wĩ; nē gnâ năh wâ â winh kre
tide mäh.

20 Â ye wē bādâ kâdē, nē â ye moē năhsnu ne pu-
bi kudĩ, ple â mudē jūjimentĩ tē viktorĩ mäh.

21 Nē gēntaile mi â gnene trăsĩmu.

22 Nē oh badâ nâ mäh gnebwi duh gnâ kâ Kuh, â
dăh nē â neh hli; nē â piănâ nâ, nē dăh nē gnâ neh
hli â tănâ nē â hli.

23 Nē gne o pēpē oh gedidēde, nē oh plâ, â ye Dă-
bĩ-ăh gnebē yu?

24 Nēmă Făraise wănă nē oh plâ, dēnu fello â yeo
kwih hă, nēmă Bēlzebubi kwih-ăh gne tēdu mă nâ
mäh.

25 Nē Yisu ibodă dehne oh worē yēdă, nē â plâ no
mäh, kinhdâm biyē gră ēh dui, eh mi wēmă; nē orăh
hwe bāmă kai gră ēh dui, ēh năh gninnăo.

26 Nē Setănĩ, bā hă Setănĩ, â gră â dui; hănĩ â
kinhdâm miēo gninnăo?

27 Nē Bēlzebubi bā mă mu mäh bā hăo Kwih; gnâ
mă ăh hyēhiru mäh oh mäh no hă? Nē ăh mănă jūje
boh nu.

28 Nēmă Gnissuwăh Shiyu bā mă mu mäh be hăo
Kwih tē Gnissuwăh kinhdâm didē ăhmu mäh.

29 Hănĩ gnebwi duh mi kre gne krăh-ăh kai biyo,
nē hădē â wudih, nē bā mu wănē gae krăh ple; nē tē â
mi â wudih hămu.

30 Gnâ nâ yedă mă ne, â gnăh mli; nē gnâ nâ ye
du kre mă mäh, â pâplănă.

31 Nē hli ăhmu mäh, Gnissuwăh mi gnebo būnē
kuhkwih pēpē nē blăsfi mĩ grădemu; nēmă blăsfi mĩ

gnâh Kâgnê Shiyu, â ye nê gnebo grädê.

32 Nê gnâ bâ hlîmâ gnâ winh gnebiyâ-âh gnebê yu, Gaisauwâh mi nê grâmâ; nêrnâ gnâ bâ hlîmâ gnâ winh Kâgnê Shiyu mâh, Gaisauwâh ye nê grâ, êh ye dê kunâ nênu mâne, êh ye dênh kuâ nâ mi dimu mâne.

33 Dêbe nu tuh hâhkâ nê â bui hâhkâ; bâmâ nu tuh bâ gnînnâidu, nê â bui gnînnâidu; oh ibo tuh êh bui.

34 O vaipâ-âh budi, hânê, âhmu nu gnebo kuhkwih, hânê âh nu hâh te tutuê? wunâ hlîne tene worê poplân-dî kudî.

35 Hâh gnebiyâ, hâh te be ne dênh â woro kudî, â yâ hâh teblî; nê gnebiyâ kuhkwih te kuhkwih be ne dênh â woro kudî, â yâ dênh kuhkwih.

36 Nêrnâ hlî âhmu mâh, winh kûnê-âh popleyinâ nê gnebo hlî, boh waine jûjîmentî-âh gnînnâ.

37 Kârî âh winh ne nu tês; nê âh winh ne êh ye hâh dên.

38 Tê Skraibe be kâ Fâraise be hê oh wainâ, oh plâ, Mâsâ â-âdâ bâ yî yidodâ bê wodê mâh mâh.

39 Nêrnâ â wainâ nê â plâ no mâh; budi kuhkwih nê raurî pânâ yidodâ nê yidodâ ye no gniê, nêrnâ Yonâ prâfitî-âh yidodâ.

40 Kârî Yonâ nunâ gnînnâyedê tûnh nê tâhyedê tûnh kre tudâ kudî, kre gnebiyâ-âh gnebê yu mi nûmu gnînnâyedê tûnh nê tâhyedê tûnh kre bro kudî.

41 Nînivâ-âh gnebo mi yêh dumu budi nênu mâh koh jûjîmentî mâh, nê oh mi pâ kedidâ numu; kârî oh binâ oh worê tê Yonâ prityedâ ne; nê, yî, duh gnâ hio Yonâ, â ne dên.

42 Idukêhdu-âh Kwinâ mi yêh dumu budi nênu mâh koh jûjîmentî mâh, nê â mi nâ kedidâ numu; kârî â

wodädē bro wāh be tedē pedu, bā wānā Sālomōnī-āh tā; nē yi, duh gnā hī Sālomōnī ā ne dē.

43 Tē hēnēnē Shiyu wodā gnebiyā, ā nāhnā tede ne mănā, ā pānā bā fā nē ā ye dēh yi.

44 Tē ā hlī, mi lī mumu kre nā kaibiyo, tēhnē wodā-dē dēnh, nē tē ā di, ā yi kai-āh fro nā ā yie, biyo nā, nē ēh mlēnē.

45 Tē ā mi ne, ā du Shiwi hmu-le-suh, oh nu būnē kuhkwih hiō nā ā dui, nē oh pā, nē oh ne dēnh; nē gnā nā bādle ā gnīnnē būnē hi dēhnē gnāh, tedē kenē. Krē ēh mi budi nēnu nemu.

46 Nē tē ā hlī gnebo māh, yi, ā deh nē ā bebuhnā oh gnīnnāo kai yēh, oh idā boh hlī nā māh.

47 Nē gnebwi duh plā nā māh, nāh deh nē nāh bebuhnā oh gnīnnāo kai yēh, oh idā boh hlī māh māh.

48 Nēmā ā wainā, nē ā plā nā māh gnā lēlidā nā, gnā mā nā deh? nē gno no mā nā bebuhnā?

49 Nē ā podädē ā kwāh ā disaipe māh, nē ā plā, yi nā deh nē nā bebuhnā.

50 Kārī gnā nā ni dēhnē nā Buh nā ne yau idā mā bā nu, nā mā nā bebuh, nā noāro, nē deh.

LUH XIII.

1 Gnīnnāyede budu Yisu wodädē kai biyo nē nē-nāyo idu winh.

2 Nē poāh hwē grādedā nā nā, krē ā munädē kobotonh wudī nē ā nenāyo; nē poāh pēpē gnīnnāo boba yēh.

3 Nē ā hlīdā no te peplāndī māh dāde, ā plā, yi teblīdā munā dāmu.

4 Nē tē ā dādā, yāh tē pinā tide idi, nē nīblē didā-

dě ně eh didā ne.

5 Ěhbě pināo shiā kěh, tēhně eh ye bro poplāndī kâ; ně worēworē eh mē, kârī ye bro wudī hlā kâ.

6 Ně tē wēh yādā, eh yirudā; ně kârī eh yedā be kâ, eh yērādā.

7 Ně ěhbě pinā nemā wih; ně wih mēnā ně eh gno-wā ne.

8 Nēmā ěhbě pinā hāh bro kěh, ně eh pedā bui, ěh bē worē-hmu-āh ti, ěhbě worē-tūnh-āh ti, ěhbě wo-ro-nā-puh-āh ti.

9 Gnā nā kâ noēh, bā nā bā wā.

10 Ně đisaipe didādē ně oh plā nā māh, dēh māh hlī no māh dādē?

11 Â wainā ně â hlidā no māh, kârī ěh gniē āhmu bāh ibo yau kīnhdām-āh mīstire, nēmā gno nō ěh ye gniē.

12 Gnā nā kâ, ěh mi nā māh gniēmu, ně â mi ehbe poplāndī kāmu; nēmā gnā nā ye kâ, wodē nā māh, dēh â kâ, ěh mio hāēmu.

13 Ně mâ hlī no māh dāde; kârī oh yi ne, oh neh tā-nā; ně wā ne, oh neh wā; oh neh yidonā.

14 Ně koh no māh Aiseā-āh prāfaise yīē; gnā nā ponā, koh wā ne māh āh mi wāmu, ně āh nāh yidonā ně; ně yi ne, āh mi yīmu ně āh nāh ibo.

15 Kârī gnebo nono-āh woro noā ne, oh noēh kun-kwā bā wā, ně oh yi oh kadā; ple ēnē ti oh tānā yi, ně oh wā oh noēh, ně oh yidonā oh woro, ně oh worē mī māh hiēmā, ně mâ mi no piāmu.

16 Nēmā āh yi plā ble ne, kârī oh tānā; ně āh noēh, kârī oh wā.

17 Kârī, hāhtenu, hlī āhmu māh, ně prāfite peplāndī ně hāh gnebo idādā boh yi te nenu, eh ne āh yidā, ně oh neh yidādē ne; ně boh wā te nenu ehne āh wā, ně

oh neh wână ne.

18 Băh wâ teblîdă-ăh dăde.

19 Tě gnâ nâ wâ kînhdâm-ăh winh; nê â neh yido-nâ nê, tẽ duh kuhkuh didẽ, nê â krâ dẽhăẽ êh dăẽ woro kudî. Nâ nâ gnâ dudă yăh tide idi.

20 Nẽmă nâ, gnâ nâ dudă yăh kre Shiă tede măh, budu mă nâ gnâ wâ winh, nê worẽworẽ â plâ ble ne, tẽ â du nê.

21 Nẽmă â ye be kâ âdui-ăh te, nẽmă ne kunâ dẽ-bwika; kârî tẽ swẽh nê dẽh kuhkuh du yăh kârî winh, tẽdẽăhtẽdẽ â ye nê nowăni.

22 Â hẽ gnâ nâ dudădẽ yăh wih măh, nâ nâ wâ winh; nê kunâ nẽnu-ăh dẽh yiẽh, nê te plândî-ăh tudădebănă, oh gnowănẽ winh nâ, nê â neh yă bui.

23 Nẽmă nâ nâ dudădẽ yăh krẽ hăh bro măh, nâ nâ wâ winh nê nâ yidonâ; dẽhnẽ yă bui, êhbẽ worẽ-hmu, êhbẽ worẽ-tũh, êhbẽ woro-nă-puh.

24 Dadẽ êhbẽ â podădẽ, â plâ, Yau-ăh kînhdâm êh wo gnebiyâ gnâ nâ dădă hăh yăh kre â ge.

25 Nẽmă tẽ gnebo moă, â gnăă didădẽ nê â dădă wih hwite măh, nê â mună â tide.

26 Nẽmă tẽ benih êh mẽnă ne, nê êh yădă bui, tẽ oh yidă wih hẽ.

27 Krẽ gnâ nâ kădă ge, â leyiru oh didădẽ nê oh plâ nâ măh, yedă hăh yăh dă kre nă ge? hăni nuẽ, êh kâ wih?

28 Â plâ no măh, gnăă duh nu nê. Leyiru plâ nâ măh, idă âmu bă mu bă hă dehne?

29 Nẽmă â plâ, ondu; kârî tẽ âh hă wih, nê âh hwi-te idi.

30 Băh bă eh suh poplëyină boh kũh ple eh mi khe; gẽ ti eh khe, mi kheh lelîmu, boh yă poplëyină tede duh

wih, ně boh, moăh eh pli boh po ně tâh. Nēmă bah yă hwite hwite-ăh kai biyo.

31 Dăde ehbē â podădē no măh; â plâ; yau-ăh kîndâm eh wo mûstardî-ăh yēh duh, ēhnē gnebiyâ dudădē, ně â dădădē kre â ge.

32 Ěh hăhtenu khîmî kre yăh măh; nēmă tē bē kunh, eh hio dodădē pēpē, ně eh kunh tuh măh, kre nible ne yau didē ně oh nedē babe kēh.

33 Dăde ehbē â podădē no măh; yau-ăh kîndâm eh wo lěvîni yē, dēhnē gnînă dudă ně â hudidă ně kre îbâ frăh senănē tũh, ple pēpē lěvîniă.

34 Yîsu â podădē teblî biyē nenu poăh măh kre dăde ně â neh seo dadē â neh hlî no măh.

35 Krē te nenu prăfite oh hlîdă oh yiēnă, oh plâ, mi nă wună krămu kre dăde mi te hlîmu, ehne hudidă wo-dē tēhnē kună nuēdă.

36 Nē Yîsu tedădă poăh tede ně â pădă kai biyo; ně â disaîpe didădē nă măh; oh plâ, lelî âmu dăde ah wih kre ge.

37 Â wăină â plâ no măh, gnă nă nă dădă hăh teblî-ăh yăh, â mâ gnebiyâ-ăh gnebē yu.

38 Ge mâ, kună nă; hăh teblî-ăh yăh eh mâ hyēhiru kre kîndâm; nēmă wih eh mâ kuh-ăh îru.

39 Gnăâ nă dădă no â mâ Kuh, khekhē tî eh mâ kună-ăh miăh; ně deh kheoh oh mâ Enge.

40 Krē oh yă wih popleyină ně oh po ne tâh; krē eh mi numu kună-ăh miăh.

41 Nē gnebiyâ-ăh gnebē yu mi â Enge tēdămu, oh mi ne yă mu koh kîndâm măh teblî biyē dēhnē âh ye no-wăni; ně gno no nu, bŭnē kuhkwih.

42 Nē oh mi no năhmă kudî pomu; ně dēnh oh mi ne wîhmă ně gneh dimu.

43 Tě häh gnebo mi faimu wo wěnh yě kre oh buh-
äh kīnhdām. Gnā nā kā noēh, bā wā ně.

44 Ne dī, yau-äh kīnhdām ēh wo wudih yě hudī
dēnhge; dēhně gnebiyā yi ā hudī ně, ně ā plā ble ne ā
mi ně ā pro teblī biyē ā kā, ně ā to ge nēnu.

45 Ně dī, yau-äh kīnhdām ēh wo pānopo yě, gnā nā
pā häh purle no.

46 Gnā té ā yi pūrlī duh, ēh yi wudih pēplāndī, ā mu-
nā ně ā prodā teblī biyē ā kādā, ně ā tōnā ně.

47 Ne dī, yau-äh kīnhdām ēh wo tēdāh yě, boh po
nā idu mäh, ně ā yā teblī biyē.

48 Dēhně yiādē, oh gidi nā bobo yēh, ně oh neyo, oh
pedē häh deh teblī kudī, nēmā oh poede kuhkwih wāh.

49 Krē ēh mī numu kre kunā-äh miāh; Enge mi dī-
mu ně oh mī gnebo kuhkwih häh gnebo hāmu.

50 Ně oh mī nā nāhmā kudī pomu; tēh ēh mī wih-
mā ně gneh dimu.

51 Yisu plā nā mäh, āh ībodā teblī biyē nenu ne? oh
plā nā mäh, āhwih, Māsā.

52 Ně ā plā nā mäh, pledo skraibi biyē gnā nā khīē
kre yau-äh kīnhdām, ā wo gnebiyā nā yě gnā kā kai,
gnā yā wudih-äh tede te irāyedē ně te dāke.

53 Ēh didā ēh hi, tē Yisu wēdā dāde popoēmā, ā mu-
nā ā wodā tēhně nēnu.

54 Ně té ā didādē blih, ā tādīdā nā wū sīnegāgo,
krē oh gidīdādē, ně oh plā, tēh gnā nā ā du ēh tā, ně
kwowā hwē nēnu.

55 Ā mā seāā-äh yu? Ā deh, oh neh dā nā Merī? ně
Yākoho ně Yosē ně Saimōnī ně Yūdā ā bebuhnā?

56 Ně ā noārōho, ēh yedā āmu mäh ne? Tēh gnā
nā du teblī biyē?

57 Ně oh pedāyerā koh nā mäh. Nēmā Yisu plā

no mäh, prâfiti kâ häh gnene tede biyë nēmā kre â blih
nē kre â kai biyo.

58 Nē â yedā kwowā hwē nu kredē kārī oh ye â
winh nu.

LUH XIV.

1 Ti nē Hērōdi gnā mânā Titrarkī â wânā Yisu-äh
gnene.

2 Nē â plā leyiru mäh, gnā nâ â mâ Yoānī Bāptis-
tā; â wo kunā dī; nē â tâdī â dui kwowā hwē.

3 Kārī Hērōdi bledā Yoānī kwäh, moahnā nâ, nē po-
dädē nâ jeli Hērōdai-äh te, â bebuh Filipī-äh gninā.

4 Kārī Yoānī plā nâ mäh, eh ye häh dēh bâ, du nâ.

5 Nē tē â idādā bâ lā nâ, â pidā poäh hwānu, kâ-
rī oh dādā nâ prâfiti.

6 Nēmā tē oh wodädā Hērōdi-äh mane gninnäyedu,
Hērōdaiā-äh gninā yu yididā no yē, nē Hērōdi â plā
bledā.

7 Nē â podädē nâ bâ gni nâ dēhnē bá irā.

8 Nē nâ, â deh lelidā nâ, plā, gni mu Yoānī-äh luh
kre buih kudī.

9 Nē wārī ninā kīnh; nēmā kārī â podädē nâ nē kâ-
rī gno ne neyo nâ mäh dibādī, â lelidā no boh gni nē nâ.

10 Nē â tädädē nē â hädāo Yoānī-äh luh.

11 Nē â luh yädēdā buih kudī, nē eh gniē gninā Hys-
äh; nē â badā nē â deh mäh.

12 Nē â disaipe oh didädē nē oh dudā â fränkbnī,
nē oh hähdāo nē, nē oh munänē nē oh lelidā Yisu.

13 Nē Yisu wânā nē, â munā â wodā tēh nēnū ko-
botonh kudī â mânā tede duh tēh nē die boba dēhnu,
â duh; nē tē gnebo wânā nē, oh kwädā nâ mäh oh nāh-

nă be kěh.

14 Ně Yisu â mună, ně â yidă poăh hwě, ně wărl
nă nă koh no măt, ně â piănă oh kwainh.

15 Ně tē wide tudă, â đisaibe didădē nă măt, oh
plă, tēhnu đie bobo đēhnu, ně ti hină; tē poăh nă boh
mu orēh bwī kěh ně boh to đibădē.

16 Nēmă Yisu plă no măt, ẽh ye hăh đēh boh mu.
Băh gni no đibădē boh di.

17 Ně oh plă nă măt, nēmă â kă lofe hmu nē ninh
suh.

18 Â plă băh yă đē ne măt măt.

19 Ně â lelidă poăh boh neyo pidi kěh, ně â đudă
lofe hmu, ně ninh suh, ně â tēdē yau nă, â bisidă, ně â
gnidă lofe â đisaibe, ně đisaibe gniă ne poăh.

20 Ně oh popleyină đidănē, ně oh kudi yiēđidădē; ně
oh đudă eh plămple-ăh tebaye puh-nă-suh eh yiēđidădē.

21 Gno no đidănē ne oh nună hubwī-ăh woro-nă-hmu
ple gnino ně hyēhiru hwī.

22 Ně worēworē Yisu â nu â đisaibe boh mu kobo-
tonh wudi nē boh mu boh ne nă gnăh kre wăh bē, â tē
poăh no boh mu.

23 Ně tē â tēdădē poăh no, â mudē tebwē luh â duh
bă hli Gnissuwăh măt; ně tē wide tudă, â nenă đēnh
â duh.

24 Nēmă kobotonh ne đēnh idu kēhdu, deh hwē ni-
nă nă; kărī duduidu, wede nă gnăh.

25 Wătye hănh tâh Yisu munădē no măt, â năhnă
idu kěh.

26 Ně tē đisaibe yidă nă năhnă idu kěh, oh pidăh-
wănu oh plă, đēhnu ẽh măt Shiyu; ně oh wīdă oh pidă.

27 Nēmă worēworē Yisu hlidă no măt, â plă, ăh plă
bă ble; măt nă; ăh năh, pihwănu.

28 Nē Pitū wainā nā, nē â plâ, Māsā, bēh nu mäh, leli mu be dio mu mäh koh nih kēh.

29 Nē â plâ, di. Nē tē Pitū wodādē kobotonh kudī, â nāhnā nih kēh, bâ mu Yisu mäh

30 Nēmā tē â yidā duduīdu dudā bākā, â pidāhwā-nu; tē â yebā hidededā, â widā, â plâ, Māsā, hā mu kunā.

31 Nē worēworē Yisu podādē â kwāh, nē krādā nā, nē hlidā nā mäh, O kâ feti khimī ne, dēh mäh hi yē nāh woro nāh?

32 Nē tē oh didādē kobotonh kudī, duduīdu wēdādē.

33 Tē gno no ne dēnh kobotonh kudī, oh didādē nē oh wūrshīpidā nā, oh plâ, hāhtenu, mäh Gnissuwāh yu.

34 Nē tē oh hinā, oh didādē Gēnēserētī-āh blīh

35 Nē tē gno no ne dēnh tēhnē ohibodā nā, oh tēdā-dē bleh biyē kēh no, nē oh yādā nā mäh krāoh-āh popleyinā.

36 Nē oh bādī nā, krāoh boh to â raure-āh noāh; nē gno no oh todā nā, oh kwainh wēdā.

LUH XV.

1 Tē Skraibe kâ Fāraise hē no ne dēnh Yēruselēm, oh didādē Yisu mäh; oh plâ.

2 Hānī nāh dīsaīpe oh worā gnekbādē-āh gidibo? Kārī nāh dīsaīpe boh yedā kwēh no plē boh didē.

3 Nēmā â wainā nē â plâ no mäh, hānī āh worā Gnissuwāh mäh koh āh gidibo mäh?

4 Kārī Gnissuwāh mäh yē, â plâ, tuo nāh buh nē nāh deh; nē gnā bâ gididi â buh â deh, bâ nā bâ ko.

5 Nēmā āh yē, gnā nā hlī â buh mäh nē â deh mäh, dēhnē idā, ēh mē yibāh.

6 Nē â neh tuo â buh nē â deh, *nâ nu hâh deh*. Krē
âh ni Gnissuwâh mǎnh krē êh ye deh yē kwâh koh âh
gidibo mǎh.

7 Âh kâ yeyedeâ, Aiseâ hlidâ âhmumâh hâh te, â plâ

8 Gnebo no no oh hli mâ mǎh kre no wiyē, nē oh tuo
mâ kre oh wunâ bobē; nēmâ oh worē hlādē mâ nâh.

9 Nēmâ oh wūrshîpē mu êh ye hâh deh, tē oh tâdî
gnebo-âh mǎnh koh Gnissuwâh mǎnh mǎh.

10 Nē â dādâ poâh ne, nē â plâ no mǎh, bǎh wâ nē
bǎh ibo,

11 Dēhnē midē wunâ, êh neh gnîñē gnebwi idu; nē-
mâ dēhnē wedē wunâ, nē gnîñē gnebwi idu,

12 Tē â disaîpe didādē nē oh plâ nâ mǎh, ibo Fâr-
aise-âh worē ye nē nowâni boh wâ te nenu?

13 Nēmâ â wainâ nē â plâ, dedâde-âh popleyinâ ne
Buh nâ ne dēnh yau â ye dâ, êh miē hǎmu.

14 Bâ ne beh neo. Dâhoh nâh ni dâhoh. Nē dâhoh
boh dâhoh nâh ni, oh suh nu oh bi bidi kudî.

15 Tē Pitû wainâ nē â plâ nâ mǎh, tâdî âmu dadē
nēnu.

16 Yisu â plâ, âh ye ibodâh kâ?

17 Âh ye ibo, dēhnē midē wunâ êh midē kudî, êh
wodē nyenyâ kudî.

18 Nēmâ deh nenu wodē wunâ, eh wodē woro kudî;
nē eh gnîñē gnebwi idu.

19 Kârî ibodâh kuhkwih nē hunumē nē wodâworâ nē
fôrnaiketyüne nē yiyidiēh, nē seh nē blâsîme eh wodē
woro kudî.

20 Te nenu gnîñē gnebwi idu; nēmâ bǎh didē bǎh
ye kwēh no yedâ, êh neh gnîñē gnebwi idu.

21 Tē Yisu wodādē tēh nēnu, nē â munâ Taiâ nē
Saidōni oh blih.

22 Nē yi, Kenānī gnīnā â wodādē blih duh kēh, nē â wīdā nā māt, â plā, yi nā wārī, O Māsā Dābī-āh yu; Kuh ti nā gnīnā hyāh swēh bākā.

23 Nēmā â ye nā winh duh po; nē â dīsaīpe didādē nē oh bādīdā nā, oh plā, tē nā; kārī â wī āmu māt.

24 Nēmā â wainā nē â plā, nāh tēdē gnā ye nēmā Īsreēlī bebuhnā-āh wā blāblē.

25 Tē â didādē nē wūrshīpīdā nā, â plā, Māsā mā mu māt.

26 Nēmā â wainā nē â plā, ēh ye hāh dēh bē du hyēhiru-āh frāh nē bē gni nē bwi.

27 Nē â plā, hāhtenu, Māsā; nēmā bwi di plāmle ne ble oh Māsā teblih kēh.

28 Tē Yisu wainā nē plā nā māt, O gnīnā, nāh fetī mā hwē bākā; bē bio māt māt neh kâ nē tēnē idā nē. Nē â gnīnā hyāh wēdā auwā buru duh.

29 Nē Yisu wodādē tēh nēnu nē â didādē kwāne Gālailī-āh idu; nē â munādē tebwē luh, nē â nenāyo dēnh.

30 Nē poāh hwē didādē nā māt, ohkādā no māt gīdāne, no dāhoh, nehpowinh, banhbiyo, nē ohbe peplāndī nē podādē no Yisu-āh bepible hwonā; nē â piānā no.

31 Krē poāh budā, tē oh yidā nehpowinh hlīdā, banhbiyo wēdā, nē gīdāne nāhnā, nē dāhoh yidā; nē oh gni-dā Īsreēlī-āh Gnīssuwāh hāh gnene.

32 Tē Yisu dādā â dīsaīpe nā māt, nē â plā, wārī ni mlī koh poāh māt, kārī oh nenādē mā māt gnīnnāyēdē tūnh nē oh ye dibādī kâ boh dine; nē nāh mu no nāh tēmu, tē kānu ni no, kārī yisau mi no numu tide idi.

33 Nē â dīsaīpe plā nā māt, tēh ā duē frāh plāndī tēhnē gnā yede ne, be puyē poāh hwē nēnu?

34 Nē Yisu plā no māt, kodu tie ā kâ? nē oh plā, hmule-suh nē ninh khīmī mābo dēh.

35 Nē â lelīdā poāh boh neyo bro mäh.

36 Nē â dudā frāh kodu hmu-lē-suh nē niah ne, nē â gnidā bise, nē â wādā ne, nē â gnidā ne dīsaie mäh, nē dīsaie poāh mäh,

37 Nē oh pēpē didāne, nē oh punā; nē oh dudā pā-ne yēh tēbāye hmu-lē-suh yiedā.

38 Nē gno no didāne oh nunā gnebo hubwi-āh woro, gnīno kâ hyēhiru hē nenāo no wāh.

39 Nē â tēdādē poāh, nē â dudā kobotonh, nē â dīdādē Māgdālā-āh blih.

LUH XVI.

1 Fāraise hē nē Sādyuse oh didādē, nē tēnā nā, oh irādā nā bâ tâdī no yidodā wo yau.

2 Â wainā nē-â plā no mäh, tē wide ti, āh yē, ēh mi pebe pomu; kārī yau huru.

3 Nē gnīnnāiru, ēh mi gnīnēmā gnīnnā; kārī yau huru nē â ne nūh. O āh yeyedēoh, āh waidē bāh yi yau-āh yibā; nēmā āh nāh waidē bāh yi ti-āh yidodā.

4 Budi kuhkwih nē rauwreo pânā yidodā; nē yidodā ye no gniē, nēmā Yonā prāfiti-āh yidodā; nē â sedā no, nē munādē.

5 Nē tē â dīsaie didādē wāh ēhbē, oh worē hinunā boh ba frāh.

6 Nē Yisu plā no mäh, bāh māyo Fāraise nē Sādyuse-āh lēvēnī.

7 Nē oh hlīhlī no mäh, oh plā, ēh neo, kārī ā ye frāh dudā.

8 Tē Yisu yidā nē, â plā no mäh oh āh gnā kâ fētī khīmī, hānī āh hlīhlī āhmu mäh, kārī āh ye frāh bā.

9 Āh nāh ibo, āh nāh hiyē hubwi-āh woro-nā-hmu āh kodu hmu, nē tēbāye tie āh dudā?

10 Nēh hubwi-āh woro-āh kodu hmu-lēsuh nē tēbāye tie āh dudā?

11 Hānī āh ye ibo, neh hlī āhmu māh frāh-āh te nēmā bah māyo Fāraise kâ Sādyuse-āh lēvēnī hē.

12 Tē oh ibodā â lelidā no boh nāh māyo frāh-āh lēvēnī, nēmā Fāraise nē Sādyuse-āh winh.

13 Tē Yisu didādē Sisāriā Fīlīpai-āh blih, â irādā â dīsaipē, â plā, gnā gnebo plā gnebiyā-āh yu nedē?

14 Nē oh plā, ohbe plā, māh Yoānī Bāptistā; ohbe Ilaia; nē ohbe Yēremaia bāmā prāfiti duh nā.

15 Â plā no māh, nēmā hānī āh plā ne yē?

16 Nē Saimōnī Pitū wainā nē â plā, māh Kraisi, kunā ne Gnissuwāh-āh yu.

17 Nē Yisu wainā nē â plā nā māh, nāh woro noi-no, Saimōnī Bar-jonā; Kārī fai nē nyinā eh ye māl tādī, nēmā nā buh gnā nedē yau.

18 Nē ponā hē koh māl māl, māl Pitū, nē shiā nē-nu kēh mi ne tyūrtye kai pomu; nē Hēli-āh buru-wiyē ēh nāh worē bro ne.

19 Nē mi ne yau kīnhdām-āh bade gni mu; nē dēhnē māl mowānī dēh bro māl, ēh mi moāne kre yau; nē dēhnē worē dēh bro māl, ēh mi worēmu kre yau.

20 Tē â lelidā â dīsaipē, oh nāh lelī gnebwī tē â māl Yisu Kraisi nā.

21 Wo ti nēnu māl Yisu pledu bâ tādī â dīsaipē, hānī bâ mu Yēruselēm, nē â mi swēh yimu tebli plān-dī wo gnekbādē, nē tedē priste, nē skraibe, nē bâ lāē, nē bâ du yāh dī wih tūnh gninnā.

22 Tē Pitū dudā nā nē â pledu â plānā nā, â plā, bâ bēh hlādē māl māl nāh Māsā; dēhnu ēh nāh nuh mu.

23 Nēmā â hiēmā, nē â plā Pitū, bide māl lī, Sētānī; woworē mlī kārī neh po Gnissuwāh tebli woromā.

nâ, nēmā dehnu eh mâ gnebo.

24 Tê Yisu plâ â dīsaïpe mâh gnâ bâ kwě mâ, bâ nâ bâ po â dui mâh, nê bâ du â kininî yêh, nê bâ kwě mâ mâh.

25 Kârî gnâ nâ hăo â hânâ kunâ, â mi ne wêmu; nê gnâ nâ wêê â hânâ nă te, â mi nê yimu.

26 Dêh mi gnebwi hăhkă numu, bâ kâ kunâ biyê, nê bâ wêê â dui-ăh shiyu? Dêh gnebwi miê gnimu bâ hihênê â shiyu mâh?

27 Kârî gnebiyâ-ăh yu mi dimu koh â Buh-ăh boăh Enge mâh; tē â mi gnebo biyê pēamu oh nu kwowā.

28 Hăhtenu, hli ōhmu mâh, gnebo te gninnădê dē, gno no yedă kokwêh wună tē, ple oh yi gnebiyâ-ăh yu didê kre â kīnhdâm.

LUH XVII.

1 Nê gninnăyede hmu-le-duh eh hină, Yisu dudă Pitū, Yăkobo nê Yoăni â bebuh, nê â badă no tebwê pedu luh oh duh.

2 Nê â pipledă âdui koh no yê; nê â yibă faină hwăh wênh, nê â raure pludă hwăh pebe.

3 Nê yi, Mose nê Ilai tâdidă no ohdui, hli nâ mâh.

4 Tê Pitū waină nê â plâ Yisu, Măsă, êh nu hăh dêh bă nedê dē; neh wai, bâ ōmu bă nu pēmē tũnh; duh koh mâh mâh, duh koh Mose mâh nê duh koh Ilai mâh.

5 Tê â hli, yi, wowonê nuh âpopëiro bidă no luh no; nê yi, winh wodă nuh kudî, êh plâ, dêh nênu nă nowăni gnebê yu, gnâ nâ nowăni bākă; băh wâ nă winh.

6 Nê tē â dīsaïpe wănă nê, oh pinăo oh yibwi hudu, nê pidăhwănu bākă.

7 Nē Yisu didādē nē todā no mäh, nē â plâ, bäh, du yäh, äh näh piwhānu.

8 Nē té oh dudā oh yi yēh oh yedā gnâ yi, nēmā Yisu duh.

9 Nē té oh wodādē tebwē luh oh di bro mäh, Yisu lelidā no, â plâ, äh näh lelī gnâ yiyidēh-äh te, ple gnebiyâ gnebē-äh yu wo kunâ dī.

10 Nē â disaipe irādā nâ hānī skraibe pe, Ilaia mi dimu pledu.

11 Nē Yisu wainā nē â plâ no mäh, hähtenu Ilaia nâ tedē mi dimu, nē â mi teblī biyē mlēnēmā.

12 Nēmā hlī ähmu mäh, Ilaia di ne ēh wēhmā, nē oh ye nâ ibo, nē oh nu nâ dēhnē oh nowānīnā; wo gnebīyâ gnebē-äh yu yi swēh koh no mäh,

13 Tē disaipe ibodā â hlidā no mäh Yoānī Bāptistā-äh te.

14 Nē té oh didādē poäh mäh, gnebwi duh didādē nâ mäh nē po konē hudu koh nâ mäh, â plâ,

15 Mäsā, yi nâ gnebē yu äh wārī; kārī häyī ni nâ, nē â yi swēh bākā, ti pepländī â bi tâh nâh, ti pepländī â bi nih nâ.

16 Nē yādā nâ näh disaipe mäh, nē oh ye nâ piä

17 Tē Yisu wainā nē plâ, O kuhkwih-äh budī gnâ ye feti kâ, hānī ti ne yē ne biyo ähmu fai? hānī ti ne yē ne yi swēh koh ähmu mäh? Yā dē nâ mäh mäh.

18 Nē Yisu plānenā Kuh, nē â wodāo nâ fai; nē hy-äh piänē wodādē auwā duh.

19 Tē disaipe didādē Yisu mäh â duh nē oh plâ, dēh ä yedā nâ hä?

20 Nē Yisu plâ no mäh, kārī äh worē neh wē; kārī hähtenu bäh kâ feti wo müstā-äh bude yē duh yē, bäh plâ tebwē nēnu bā wodē tēh nēnu bē mudē tēh be ne

dēnh; nē ēh mu dēnh ne; nē dēb duh nāh duh āh mlī.

21 Bēwē, dēh nēnu ēh nāh wodādē nēmā tē āh hlī
Gnīssuwāh māh nē nāh didē.

22 Nē tē oh nenādē Gālaili, Yīsu plā no māh, gne-
biyā-āh gnebē yu ā mi gnebo kwēh poēmu.

23 Nē oh mi nā lāmu; nē gnīnnāyēdē tūnh ā mi
yēh dumu dī. Nē wārī ninā no bākā.

24 Nē tē oh didādē Kepūrneum, gno no dudā tribu-
tī-āh wudih, oh didādē Pitū māh, nē plā, nāh Māsā ye
tributī-āh wudih pēē?

25 Ā plā, āhwīh, nē tē ā didādē kai biyo, Yīsu kâ-
dā nā yē, ā plā, hānī nāh woro peyē, Saimōnī? Kinh
ne bro nā māh oh ba tributī-āh wudih nē küstōm koh
wā iru māh he daba māh?

26 Pitū plā nā māh koh daba māh. Yīsu plā nā
māh, tē hyēhiru mā sedīdu.

27 Bēwē, krē ā nāh nu no oh ne tí yerāpo, mu idu
winh po dē wēh nih, nē du tedē nīh nē krā wunā yē nē
mi wudih yimu. Du nē be gni no koh mā māh nē koh
māh māh.

LUH XVIII

1 Tī duh dīsaipē didādē Yīsu māh, oh plā, gnā ā
teboāhyi kre yau-āh kinhdām?

2 Nē Yīsu dādā hyāh bwī koh nā māh, nē ā tudā
nā koh no heidē.

3 Nē ā plā, hāhtenu, hlī āhmu māh, āh worē be ye
mā hīē, nē bāh ye hyēhiru yēwo, āh nāh mudē yau-
āh kinhdām.

4 Gnā be khīmī ādui-āh te wo hyāh nēnu yē, nā
teboāhyi kre yau-āh kinhdām.

5 Nē gnā bā du hyāh bwī duh nā gnene māh, ā du-

mlī.

6 Nēmā gnā bâ gnīnē dēh duh idu, gnā nâ ni nâ winh, ēh nu hāh dēh koh nâ māh shiā hwē moānā nâ lâh, nē â hidede ne kre idu-āh kuđi.

7 Blīdi kunā māh kārī deh kuhkwih! kārī deh kuhkwih beh di; nēmā blīdi hwē gnā nâ ni deh kuhkwih!

8 Krē nāh kwāh he nāh boporā beh yā āhmudēh kuhkuh-ni, bāh kyau nē, nē bāh po nē wāh; ēh nu hāh dēh koh āhmu māh ne bāh mu kunā māh wowābo nē āh dā-deh beh kyau, nē ye kwēh suh nē bepible suh kâ bāh peēde nāh nē neh mo kuđi.

9 Nē nâ ye-bēh nu mu dēh kuhkuh, hādē nē, po nē wāh; ēh nu hāh dēh beh mu kunā māh ye duh, nē nāh kâ yī suh nē beh peēde Hēli-āh tâh.

10 Bāh māyo āh nāh gnē dēbwī-āh dēh duh; kārī hlī āhmu māh, kre yau oh Enge ti biyē oh yi nâ buh-āh yibāh gnā ne yau.

11 Kārī gnebiyā-āh gnebē yu didā gno no wā kunā hāmu.

12 Hānī āh worē peyē? Gnebwī bâ kâ blāble-āh worē hmu, nē duh bâ wā, nē â yeo worē hānh-nā-puh-puh-nā-seiduh-se, nē mudē tebwē luh, nē â pānā â duh nâ wā?

13 Nē bâ yi nâ, hāhtenu lelī āhmu, nâ plā blē ne bâ yi blāble nâ nâ hio blāble-āh worē hānh-nā-puh-nā-seiduh eh ye wā.

14 Krē āh Buh gnā ne yau â neh wai gnā bwī duh bâ wā.

15 Bēh nu dēmu, nāh bebuh bâ nu mlī dēh kuhkuh, mu lelī nâ dēhnē â nu â yediyedi koh āhmu heidē āh suh; bâ wā nāh winh, neh hāhdēh nāh bebuh tika ku-
41

16 Nšmä bâ ye năh winh wâ, nê ba duh bāmă suh kre gnebo suh bāmă tũnh ăh wună winh biyê bră ne eh nu hăhkă.

17 Nê bâ plâ â ye oh winh wâ, lelî nê tyūrtyî; nê-mă bâ plâ â ye tyūrtyî wâ, bâ nâ bâ neo măm măm bâ wăhitēni-ăh gnebwî kă pŭblaikānî hê yê.

18 Hăhtenu hlî ăhmu măm, dēhnē ăh moănē kre bro măm, êh mi moămu kre yau. Nê dēhnē ăh worē kre bro măm, êh mî worēmu kre yau.

19 Dî, hlî ăhmu măm, băh ăh suh poplewinh mâ kre bro măm băh iră dēh duh, nă Buh gnâ ne yau â mi nê numu koh no măm.

20 Kârî suh bāmă tũnh dio popleyină koh gnene măm, dēnh mâ nedē koh no yê.

21 Tê Pitŭ didă nă măm, nê â plâ, Măsă, wîh tie nă bebuh nu mu bŭnē kuhkuh, nê be gră nă? wîh hmu-le-suh?

22 Yisu plâ nă măm, ye măm măm hlî wîh hmu-le-suh; nēmă ple worē tũnh-nă-puh-ăh wîh hmu-le-suh.

23 Nêka yau-ăh kînhdâm wo kînh duh yê, gnâ nă dudă heidă â leyidu.

24 Nê tē â towă heidă oh badă duh nă măm gnâ kba krawa tălēntî hubwî worē suh nă-puh.

25 Nēmă â ye dēh kă-bâ pē, â Măsă lelidă bâ proē nê â gnină kă â hyēhiru hê, nê teblî biyê â kădă, bâ pē.

26 Nê leyu â pinăo nê wŭrshîpîdă nă, â plâ, Măsă beh fo mu nê mi pēmu.

27 Nê leyu nână-ăh Măsă wārî nină nă koh nă măm, né â worēdă nă, nê â gnină nă wudih nēnu.

28 Nēmă leyu buru â wodăo nê â yidă â băyi leyu guă nă â kba â krawa worē hmu pēnsē; nê â podă â

kwěh nâ mâh, â dudă â mlămlă, â plă, pě mu dēhně krawa kbadă mu.

29 Ně â băyi leyú pinăo â bepible wăh, ně â bādī-dă nâ, â plă, beh fo mu, nę mi pěmu.

30 Ně â yedă wai; ně nâ â mună ně â podă nâ jelī, bâ ne dēnh bâ pě â wudih.

31 Krě â băyi leyidu yidă dēhně â nună, wări ină no, oh didă ně oh lelidă oh Măsa popleyină ne î nună.

32 Tě â Măsa ple â dădă nâ, â plă nâ mēh, O bū-ně gninně leyu, mâ gnină mu năh wudih poplevină, kârī irădă mlī.

33 Ně băyi leyu duh-ăh wări neh nu mâh, tēnă nă wări nină mu?

34 Ně â Măsa pedăyeră bākă, ně â gnină nă tōr-měntore ple bâ te â wudih-ăh popleyină pě.

35 Krě nă Buh gnâ ne yau â mi âhmu numu, ne ye bebuh gni krě năh worě kudī deh kuhkwih.

LUH XIX.

1 Ně ěh hină, tē Yisu wědăte nenu, â wodă Gălaili, ně â didă Yudiă-ăh blih, kre Yōrdānī-ăh wăh be.

2 Ně poăh hwě kwedă nâ mâh ně â piănă no dēnh.

3 Făraise hě oh didădē, oh tēnă nâ, ně oh plă nă mâh, ěh mâ hăh dēh gnebiyă bâ hă gnină hudu te biyě-ăh te?

4 Ně â waină ně â plă no mâh, ăh neh hlī kīnidī mâh, gnâ nă nună no kēnānemăh â nună no gnebēde ně gninăde.

5 Ně â plă, koh te mâh, gnebiyă bâ seo â buh ně â deh, ně bâ ble â gnină kwăh; ně oh suh boh nu fai duh.

6 Pledo oh ye suh; nēmă fai duh; dēhně Gnissuwăh

popledă, gnâ năh hehă nê yê.

7 Oh plâ nâ mâh, hănî Mosî gnîă mănĥ bē gni dai-vorsî-ăh kînidî; nê bē hă gnîă hudu?

8 Â plâ no mâh, Mosî, kârî âh kădă worê yăkră bâ âĥmu băh hă âh gnîă hudu; nêă wo kênănemâh êh ye ne.

9 Nê hli âĥmu mâh, gnâ bâ hă â gnîă hudu dēh-bē âh te nêă raurî-ăh te, nê bâ du gnîă be, nê â nu raurî; gnâ bâ du gnîă nâ oh hădă hudu. â ni raurî.

10 Â đisaie plâ nâ mâh, bē nênu koh gnebiyâ mâh nê â gnîă, êh ye hăh dēh bâ du gnîă.

11 Nêă â plâ no mâh, gnebo pēpē oh năh du winĥ nênu, nêă gno no êh gniê.

12 Kârî tâbăhăye be oh manenă năh wodê dēh no kudî; nê tâbăhăye be, gno gnebo nună tâbăhăyoh? nê tâbăhăyoh be, gno nună ohdui tâbăhăyoh mâh yau kînhdâm-ăh te. Gnâ waidê du nê bâ nâ bâ du nê.

13 Tê oh badă hyêĥiru bwî nâ mâh bâ po no kwêĥ kēh nê bâ hli Gnîssuwăh mâh; nê đisaie plănenă no.

14 Nêă Yisu plâ, bâ hyêĥiru bwî, nê năh ka no yê, beh didê mâ mâh; kârî yau-ăh kînhdâm kre oh ka ne.

15 Nê â podă no â kwêĥ kēh nê â wodădê.

16 Nê yi, gnebwi duh didădê nê â plâ nâ mâh, hăh Măsă, hăh dēh be mi numu krê mi dabadaba-ăh hă-nâ kămu.

17 Nê â plâ nâ mâh, hănî dădê mli hăh gnebwi? gnâ ye hăhkă ne nêă Gnîssuwăh â duh; nêă beh i-đă beh pă hânâ mâh, tu menĥ yimu.

18 Â plâ nâ mâh, be? Yisu plâ, năh po hunumă, năh pă nîmlê, năh yidi, năh ni seh.

19 Nu năh buh kă năh deh hé hăhkă; beh mowănî

năh orăh wě bě wo măt yě.

20 Gnebiyâ irăyedě plâ nă măt, teblî biyě nună wo nă hyăh dēh ti; dēh be idă dĩ?

21 Yisu plâ nă măt, neh ye bătě kuhkwih gnebwĩ, mu nē pro dēhně kă, nē gni pooh, nē mi wudih kămu kre yau; nē dĩ nē kwě mu măt.

22 Nēmă tē gnebiyâ irăyedě nă nă â wănă winh nē-
nu, â mună, wari nină nă bākă, kârî â kă teblî peplân-
dĩ.

23 Tē Yisu plâ â đisaipe măt, hăhtenu hlĩ-ăhmu măt
eh krăne gne teduh bă pă yau-ăh kındâm.

24 Nē hlĩ-ăhmu măt dĩ, kămelî bă hi diyē-ăh ye wu-
nă nē pebē koh gne teduh bă pă Gnissuwăh kındâm.

25 Tē â đisaipe wănă nē, oh budă bākă, oh plâ, gnă
mi kună womu?

26 Nēmă Yisu yidă no, nē â plâ no măt, gnebo năh
nu nē, nēmă Gnissuwăh waidě teblî biyě numu wě.

27 Nē Pitũ waină, nē plâ nă măt, yi, ă sedăo teblî
biyě nē ă kwědă măt măt; dēh be ă mi kămu?

28 Nē Yisu plâ no măt, hăhtenu hlĩ-ăhmu măt, nē
ăh kwědădă mu măt kre woro irăyedě kudĩ, tē gnebi-
yâ-ăh gnebē yu bă neyo hăh kēnēdēh kēh, ăh idi mi
kēnēdēh puh-nă-suh kēh nemă, nē ăh mi Isreeli-ăh
diblē puh-nă-suh jũjĩmu.

29 Nē gnebo popleyină sedăo keyě, bămă bebuhnă,
bămă nowărobo, bămă buh, bămă deh bămă gnină,
bămă hyēhiru, bămă bro koh nă tē, â mi wĩh worē-
hmu; nē â mi hână dabadaba kămu.

30 Nēmă gno poplândĩ oh tedě oh mi le nemu; nē
lenăbădĩ oh mi gnăh nemu.

LUH XX.

1 Kârî yau-äh kînhdâm êh wo gnebwî duh gnâ nâ tiyê kai buh, gnâ muê gnînnâiru sesenê bâ po kwowânuoh mã nâ kre â ge.

2 Nê tẽ oh gîdânê â kâ kwowânuoh hẽ pẽni gnînnâidu, â tẽdädẽ no â ge.

3 Nê â munã hauã tũnh, â yidã ohbe gnînnão oh neh nunädẽ kre markẽti-äh tedeh,

4 Nê plã no mãh, bãh mu dẽnh ge wẽ; dẽh bãh ne hãhkã, mi ãhmu nẽ gnimu. Nê oh munã oh tide idi.

5 Nê â nunã dí hauã hmu-le-duh nẽ se-i duh

6 Nê â munã hauã puh-nã-duh, pãnã ohbe gnînnão oh neh nu dẽh, nê plã no mãh dẽh ãh gnînnão gnînnâidu biyê ãh neh nu dẽh.

7 Oh plã nã mãh, kârî gnâ ye ãhmu mãnã po; â plã no mãh, bãh mu wẽ kre ge, dẽh bãh ne hãhkã, ãh mi nẽ dumu.

8 Tẽ wideka didädẽ, ge-äh Mäsã plã â leyu mãh, dã kwowânuoh, nẽ gni no oh pẽdi, kînemã lenãbãdiõh bã wo koh tedẽ gnebwî mãh.

9 Nê tẽ gno no podã mãnã hauã puh-nã-duh oh didädẽ, oh gnebo popleyinã dudã pẽni duh duh.

10 Nẽmã tẽ tedẽ gnebo didädẽ, oh worẽ yẽ, oh mio himã; nẽ oh dudã wudih wowodãyẽ pẽni duh duh.

11 Nê tẽ oh dudã nẽ oh pledã hãh gnebiyã mãh kre kãkai biyo.

12 Oh plã, lenebãdiõh nenu nunã kwowã nẽmã hauã wĩh duh, nẽ oh mi ne wo ãmu yẽ, gno no nu kwowã hwẽ gnînnâidu biyẽ.

13 Nẽmã â wainã gnebiyã duh, nẽ plã, bãyetĩme, ye mu dẽh kuhkuh nu; yedã mu wudih te mãh gidã pẽni

duh?

14 Du dēhnē kâ, beh mu nâ tide idi; mi lenâbâdioh gnimu wo mâh yē.

15 Āh, ye hâh dēh be nu dēhnē nâ woro wai be nu nâ kohkâdē? nâh ye gnīnēidu, kârī ne hâhkâ?

16 Krē lenâbâdioh mi gnâh nemu, nē tedē ne le; kârī gno peplāndī mi dēmu, nēmā gnebo pēnhdē mi duēmu.

17 Nē Yisu munā Yēruselēm, â dudā dīsaipē puh-nâ-suh oh duh tide idi, nē â plâ no mâh.

18 Yi, â mi Yēruselēm, nē Gnebiyâ-âh gnebē yu mi gniēmu priste hwē kâ skraibe hē, nē oh mi nâ pomu, bâ ko.

19 Nē oh mi nâ gnimu gēntaile boh senānē â wunā, nē boh bi nâ, nē boh krusefai nâ; nē gnīnnāyedē tūnh â mi yēh dumu dī.

20 Tē Zēbidi hyēkirū-âh deh kâ â gnebē iru hē didādē nâ mâh nē oh wūrshīpīdā nâ, nē â irādā dēh duh koh nâ mâh.

21 Nē â plâ nâ mâh, dēh idā? bâ nâ gnebē-âh iru suh boh neyo, duh bâ neyo nâ didāh suh mâh nâ âbī komlā mâh koh nâh kīnhdēm.

22 Nēmā Yisu wainā nē â plâ, ye nē ibo dēhnē irā. Āh, waidē bāh nāne kâboke nēnu, nāne nē bāh bāptaizē dēhnē bāptaizēm bāptaizeē? Oh plâ nâ mâh, â waidē nē ne.

23 Nē â plâ no mâh, āh mi nâ kâboke nānemu, nē āh mi bāptaizēmu bāptaizēm dēhnē bāptaizeē; nēmā bāh neyo nâ didāh suh nē komlā, ēh ye nâ begni nē, nēmā nâ Buh mi gnimu koh gnono ēh niē.

24 Nē tē puh wānā nē oh pedāyerā koh bebuhnā suh mâh.

25 Nēmā Yisu dādā no koh nâ mâh, nē â plâ, āh ibo.

gěntaile-äh prínse kâ no; nê gno no te boähyi kâ nănh koh no măt.

26 Nēmă êh ye năt ne koh ähmu măt; nēmă gnă bâ idă â te be boähyi koh ähmu măt, bâ nă bâ nu äh leyu.

27 Nê gnă bâ idă â te be boähyi koh ähmu măt, bâ nă bâ nu äh leyu, krê Gnebiyâ-äh gnebê yu yedă di bâ kâ leyu, nēmă bâ nu leyu, nê bâ gni â hănă bâ bră koh pepländi.

28 Nê krê oh wodädê Yêriko, poäh pepländi kwädă nă măt.

30 Yi, dâhoh suh neyo tide wăt, té oh wănă Yisu hi ne dädê, oh widă, oh plă, yi ä wări, O Măsă, Dăbi-äh yu?

31 Nê poäh plănă no, kărî blädê boh bâ hedă yê, nēmă oh widă di, oh plă, yi ä wări, O Măsă Dăbi-äh yu.

32 Nê Yisu gninnăo, nê â dădă no, â plă, dēh äh idă be nuē ähmu?

33 Oh plă, Măsă, â yi eh krăê yēh.

34 Krê oh wări ni Yisu, nê â todă oh yi năt; nê worëworë oh brădă yi, nê oh kwädă nă măt.

LUH XXI.

1 Nê tē oh kwănă Yêruselēm măt nă nê oh didädê Bêtpėjî, Olîve tebwî, Yisu tädädê dîsaîpe suh.

2 Â plă no măt, băt mu dēnh orăt bwî kēh êh sen-âne ähmu yă, nê worëworë, äh mi kăseră yimu, â momăné, nê â yu neo nă măt; băt worë no, băt yädê no mă măt.

3 Nê gnebwi bâ tu ähmu te măt, băt plă, Măsă idă
20. Nê worëworë â mi no tēmă.

4 Nē tē oh nunā teblī nenu pēpē, te nenu prāfitī tudā, eh nu hāh te.

5 B h lelī Saionī-āh gnīnā hyāh, yi, nā kīnh didē māt māt mikī nē ā neyo kāsērā kēh, nē kāsērā-āh yu kēh.

6 Nē d'saibe munā nē oh nunā dēhnē Yisu lelīdā no māt boh nunā.

7 Nē oh badā kāsērā nē ā yu, nē oh podā ne oh raure kēh nē oh podā ne Yisu kēh.

8 Nē poāh poplāndī brādā oh raure tide idi nāh; ohbe bēdā tih-āh babe nē oh brādā ne tide idi nāh.

9 Nē poāh munādē nā gnāh, nē poāh kwēdā nā māt, oh wīdā, oh plā, Hosānā māt Dābī-āh yu. Ā plā ble ne, gnā dī Gnīssuwāh-āh gnene: Hosānā māt yāh hlā.

10 Nē tē ā didā Yēruselēm, orāh hwē-āh popleyinā ninā no, oh plā, gnā neē dēdē?

11 Nē poāh plā, ā māt Yisu, Nāzerētī ā ne Gālailī-āh prāfitī.

12 Nē Yisu munā Gnīssuwāh-āh kai biyo, nē ā hādāo gnebo pēpē gno no prodā nē tonā, nē ā hionā wudih-āh teble māt, nē kēnede gno no prodā dūve.

13 Nē ā plā no māt, ēh ne kīnidī kēh, nā kai ā mī dūdēmu Gnīssuwāh māt hli kai, nēmā āh ninā nē yid-oh-āh tedeh.

14 Nē d'loh nē g'dāch oh didādē nā māt; nē ā piānā no.

15 Nē tē priste hwē nē skraibe yidā deh hwē nā nunā, nē hyēhiru wīdā Gnīssuwāh kai biyo, oh plā, Hosānā māt Dābī-āh yu; oh pedāyerā bākā.

16 Nē oh plā nā māt, wā dēhnē oh tīne? Nē Yisu plā no māt, āhwih: āh nāh hli kīnidī māt, wē wunā i-

di pāno nē gnāhoh mäh, ninä häh gnene hähkä?

17 Nē â sedāo no, nē â wodādē oräh, â munä Bēt-enī, nē â pēdā dēnh.

18 Nē gninnāiru tē â didā lī oräh mäh, kānu ninä nā.

19 Nē tē â yidā fige tuh tide idi, â didādē nē mäh, nē â yedāo dēh yi, nēmā hauwi âduh, nē â plā nē mäh, nāh poē bui dī; nē worēworē fige tuh kodā.

20 Nē tē disaipe yidā nē, oh budā, oh plā, hānī nuē worēworē fige tuh â ko!

21 Yisu wainā, nē â plā no mäh, hähtenu hlī āhmu mäh, bäh kâ feti, nē āh worē beh ye nā tede nē āh mi dēhnē numu ēh nu fige tuh, nemā hē, bäh hlī tebwē nānā mäh, bäh plā, wobāyī, nē bi idu, ēh mi ne numu.

22 Nē teblī biyē āh irā Gnissuwāh, āh worē bli nē kwāh, āh mi nē dūmu.

23 Nē tē â didādē Gnissuwāh kai biyo, priste hwē nē gnekbādē oh didādē nā mäh, tē â tâdīdā no nē oh plā, gnā gni mu âtōriti bā nu deh nenu? Nē gnā gni mu âtōriti nēnu?

24 Nē Yisu wainā nē â plā no mäh, mi āhmu irāmu dēh duh, dēh be āh lelī mu, wo nē yē mi āhmu lelīmu dēhnē âtōriti kâ mē ni dēh nēnu,

25 Yoānī-āh bāptisēm, tē ēh woē? ēh wo yau he oh wodē gnebo mäh? Nē oh hlīhlidāmā, oh plā, bā plā, ēh wodē yau, â minā pomu, dēh āh worē neh ble yē hēnē â ti kwāh?

26 Nēmā bā plā, ēh wodē gnebo mäh; ā pi gnebo; kārī oh yē, Yoānī mē prāfiti.

27 Nē oh wainā Yisu, nē oh plā, ā nāh hlī nē. Nē â plā no mäh, nāh lelī āhmu dēhnē âtōriti ne ni deh nenu.

28 Nēmă hānī āh worē pe? Gnebiyā duh kādā gne-
bē iru suh, nē â didādē tedē yu, nē â plā, nā yu, mu
kwowā nu, mu kre nā ge gnīnnā.

29 Â wainā nē â plā, ye wē; nēmă ēh ti hi, â hi â
woro nā nē â munādē.

30 Nē â didādē yu nā kwaio māt, lē â tudā winh
budu nēnu, nē â wainā, nē â plā mine mumu, āhwīh.
Nē â yedādē mu.

31 Oh suh nono gnā nu ēh dēhnē â buh idā nā
bā nu? oh plā no māt, tedē yu. Yisu plā no māt,
hāhtenu hī āhmu māt, pūblaikane nē raurī gnīno
oh mi Gnīssuwāh kīnhdām pāmu ple āhmu.

32 Kārī Yoānī didādē āhmu māt hāh woro-āh tide
idi, nē āh ye â winh kwāh bli: nē publiakane nē rau-
rī gnīno oh bli â winh kwāh: nē āh, tē yidā nē, yedā
hi āh worē ēh ti hi, krē bāh bli â winh kwāh.

33 Bāh wā dādē bē. Kai buh duh dādā lili-āh bro,
nē â hā nē bwih yē, nē â budidā waini bidi, â kādā tauā,
nē â kunhnā nē kwowānu gnebo, nē â mu bro nā hlā
mā kēh.

34 Nē tē ti kwānā niē bēh po bui, â tēdādē â leyiru
kwowānu gnebo māt, boh hā eh bui.

35 Nē kwowānu gnebo dudā â leyiru, nē oh bidā
duh, nē oh lādā ābī, nē oh hlādā ābī shiā

36 Nē dī â tēdādē leyiru be hio gno no nenā gnāh.
nē oh nunā no māt wo gno no nenā gnāh.

37 Nēmă bāde oh nāh pēpē, â tēdādē no māt â gne-
bē yu; â plā, oh mi nā yu-āh winh wāmu.

38 Nēmă tē kwowānu gnebo yidā â yu, oh hlīhlidā-
mā, â kude; Bāh di, bā lā nā, bā hā nā wudih kwāh.

39 Nē oh krādā nā, nē oh hādādē nā lili-āh bro, nē
oh lādā nā.

40 Tě lili bro-äh mäsä tě â mi dimu, häñi â miě kwo-wänu gnebo numu?

41 Oh plâ nâ mäh, â mi gnebo kubkwih no no lămu, né â mi kwowänu gnebo ohbe kunhmâ oh mäh â lili-äh bro ně, gno no mi nâ lili-äh bui yămu beh hudu.

42 Yisu plâ nâ mäh, äh năh hli ģinidî mäh ne, Shiâ nâ kaipo pedă wăho Shiâ budu ne tiě hăh shiâ kai-äh ģeide: Gnëssuwăh nu dëhně nēnu, ně ģh mă dëh hwě kre ämu yi.

43 Pledo hli ähmu mäh, Gnëssuwăh-äh kînhdâm mi ähmu kwăh hēema, ně ģh mi gnebo ģniēmu, ģnono mi ģh bui pomu.

44 Gnâ be pio shiâ nâ kěh, â mi wēmu; nēmă ģnâ be shiâ bi kěh, â mi nâ sumu plămple.

45 Ně tě priste hwě ně Făraise oh wădă â dădē nēnu, oh yidă â hli no mäh.

46 Nēmă tě oh tēnăně boh krădă nâ, oh pidă poăh hwănu, kârî oh nună nâ prăftî

LUH XXII.

1 Ně Yisu waină ně â hliďă no mäh dădē mäh dî, â plâ.

2 Yau-äh kînhdâm wo kînh duh yě, ģnâ nu măregî koh â ģnebē yu mäh.

3 Ně â tēďă â leyidu oh dă ģno no oh dă măregî mäh; ně oh yedă di.

4 Dî, â tēďă leyidu ohbe, â plâ, boh leli no ģno oh dă, yi, ne wě wēnhkădi mäh; nă bilē ně nă nonoă dëh eh lēe, ně tebli wēmă; băh di măregî mäh.

5 Nēmă eh ye no worē kēne, ně oh mună wă tide, duh munăďē â ģe, âbî munăďē pănoh podă.

6 Nē ohbe seo dudā ā leyidu oh nunā no kah kuh-
tuh nē oh lādā no.

7 Nēmā tē kinh wānā nē, ā pedāyerā; nē ā tēdā ā
sedibo nē ā lāda hunumāpooh, nē siēnā wā orāh hwē.

8 Tē ā plā ā leyidu māt, māregī wēmā, nē gno no
lāē, oh ye wē.

9 Bāh mudē dikedu idi, gno be āh yi, bāh lelī no
oh di māregī māt.

10 Krē leyidu oh munādē dikedu idi, nē oh yādā oh
sopleyinā, gno no oh yedā hāh gnebo he gnebo kuh-
wih nu; nē māregī kādā dienau.

11 Nē tē kinh didā kai biyo bā yi dienau, ā yidā
gnebwī duh, gnā nā yedā māre ī raure po.

12 Nē ā plā nā māt, bāyit mē, dēh māt diē dē nē
māt ye māregī raure po? nē ā neh hlīdī.

13 Tē kinh plā ā leyidu māt, bāh moūhnā nā ā kwāh
kā be hē bāh po nā heide ādih, tēh oh mī wīmā nē oh
ni gnēh dimu.

14 Kārī peplandī dāē, nēmā khīmī dehārdē.

15 Nē Fāraise oh munādē nē oh gādādē hānī oh po-
dādē nā dēh lī bā hlīdā.

16 Nē oh tēdādē nā māt oh dīsaipē nē Hēredaiāne
oh plā, Māsā, ā ibo māt hāh te gnebwī, nē tādī Gnīs-
uwāh-āh tide hāhkā; nē ye gnā dēyi; kārī ye gnā duh
dēyi koh ohbe māt.

17 Lelī āmu hānī nāh woro pe? ēh mā hāh dēh be
gni trībutē wudih Sisā māt he ēh ye ne?

18 Nēmā Yisu yidā oh būnē kuhkwih, nē ā plā, dēh
mu āh tē, āh yeyedeoh?

19 Tādī mu trībutē wudih. Nē oh yādā nā pēnī duh.

20 Nē ā plā no māt, gnā kuhswumbē niē dēdē, nē
gnā gnene neo?

21 Oh plâ nâ mâh, Sisâ kê nê. Nê â plâ no mâh, bãh gni. Sisâ Sisâ-âh tebli, nê bãh gni Gnïssuwâh, Gnïssuwâh tebli.

22 Tê oh wânâ te nenu, oh budâ, nê oh sedão ná, nê oh munädê oh tide.

23 Gnïnnâ budu Sădyuse didädê nâ mâh, gno no plâ gnî nâh wo kunâ ne dĩ, nê oh irädâ nâ nâ.

24 Oh plâ, Măsă, Mosê hlídă gnebiyâ duh bâ ko, bâ ye iru kê, â bebuh bâ du â gnîă, nê bâ nu iru koh â bebuh mâh.

25 Tětmu, oh ne bebuhnâ hmu-le-suh kre âmu mâh, nê tedê, tê â dudă gnîă, â kodă; nê â yedă yu kê, â sedão â gnîă â bebuh mâh.

26 Êh wo yê kwaio hê, nê gnâ nâ waidê tũh kre hmu-le-suh.

27 Bădídălenâ gnîă kodă yê.

28 Nê gnebo popleyinâ boh wowă kunâ dĩ, bebuhnâ hmu-le-suh no no êh gnâ be miê nâ dumu? Kârî oh popleyinâ dudă nâ.

29 Yisu waină nê â plâ no mâh, âh wănê; âh ye Bai-bli ibo nê Gnïssuwâh pauă.

30 Kârî gnebo popleyinâ boh wowă kunâ dĩ, nê gnâ ye wă ble ti, nê gnâ ye wă ble titiê gnie. Nê oh wowă Gnïssuwâh Enge gno ne yau yê.

31 Nêmă gnebo popleyinâ boh wowă kunâ dĩ, âh nâh hli te nenu Gnïssuwâh tu âhmu mâh, â plâ.

32 Mă Gnïssuwâh koh Ebrehăm mâh, mă Gnïssuwâh koh Aisăkî mâh, mă Gnïssuwâh koh Yăkobo mâh? Gnîs suwâh ye koh ko Gnïssuwâh, nêmă â mâ kunâ ne oh.

33 Tê poăh wânâ nê, oh budă te nenu â tâdídă no.

34 Nêmă tê Făraise wănănê â nună Sădyuse oh bâ hedă, oh didă oh popleyinâ.

35 Lâyũ duh irädö nâ nâ, â tēnā nâ, â plâ.

36 Māsā dēh mǎ mǎnh hwě kre teteḥ gnēh.

37 Yisu plâ nâ mǎh, beh nowānī Gnissuwāb nāh Māsā, kre nāh tai-āh popleyinā nē nāh shiyu-āh popleyinā, nē nāh woro popleyinā.

38 Dēhnu nē mǎ tedē mǎnh hwě.

39 Nē kwaio wo nē yē; beh nowānī gnebo biyē wo dui yē.

40 Teteḥ-āh popleyinā nē prāfite ek bēāo mēnh suh nenu mǎh.

41 Ti ne Fāraise nenāo popleyinā, Yisu irädā no no.

42 Â plâ, hānī āh worē pe Kraīsī-āh te? gnâ kādā nā? oh plâ no mǎh, Dābī-āh yu.

43 Â plâ nâ mǎh, hānī Dābī kre â shiyu mǎh dādā nā mǎh Māsā, â plâ,

44 Māsā nâ plâ nā Māsā mǎh, neyo didāh suh mǎh, nē nu nāh gnāoh bepible-āh kēh tudēh.

45 Nē Dābī bā dī nā Māsā, hānī â nunuē â yu?

46 Gnâ ye bā wainā nā wīnh duh wē, gnâ yedā irā nā nā gninnāyedu nenu dī.

XXIII.

1 Nē Yisu hlīdā poāh nē â dīsaie mǎh.

2 Â plâ skraibe kâ Fāraise hē oh neyo Mosē-āh kēnedē kēh.

3 Teblī biyē oh lelī āhmu bāh nu, bāh nu nē; nēmā āh nēh nu dēh eh wo wā būnē yē; kārī oh yē, nēmā oh neh nu nē.

4 Kārī oh moāhne bībledē kunkwā, nē ēh krā ne boh ba nē, nē oh po ne gnebo wahu, nēmā oh popo duh oh nāh hā nē tānā ne wā gie duh.

5 Nēmā oh ni kwowā pēpē gnebo boh yi no; oh nu oh failäktäre eh boā nā; nē oh nu oh raure-äh noäh boh.

6 Nē oh nowānī hih kēnedē boh ne kēh di dibādī nē kēnedē be hlā yāh kre sinagāge.

7 Nē winhoh kre mārketē; nē gnebo boh dā no, Rābai, Rābai.

8 Nēmā āh nāh dādē Rābai, kārī āh kâ Māsā duh, mâ Kraisi; nē āh popleyinā āh mâ bebuhnā.

9 Nē āh nāh dādē gnā āh buh kre dēnh kunā mäh; kārī āh kâ buh duh gnā nā ne yau.

10 Nē āh nāh dādē Māsābo; kārī āh kâ Māsā duh, mâ Kraisi.

11 Nēmā ā teboāhyi ā ne āhmu gnēh, ā mi āh leyu numu.

12 Nē gnā be ā dui yēh, ā mio temu; gnā be te ā dui yāh, ā mi yēh dumu.

13 Nēmā blidi hwē koh āhmu mäh, skraibe kâ Fāraise hē, āh yeyedih; kārī āh ka yau-äh kīnhdām koh gnebo mäh; kārī āh nāh mudē nē koh āh dui-äh tā, nē āh nāh bā gnebo oh ni midē boh pādē.

14 Blidi hwē koh āhmu mäh, skraibe kâ Fāraise hē āh yeyedih; āh di tebā gnāno-äh keye; koh gnene mäh, āh hī Gnissuwāh mäh ēh hlā yāh; koh dēhnu mäh āh mi dāmnyūnī-äh dēh hwē yīmu.

15 Blidi hwē koh āhmu mäh skraibe kâ Fāraise hē, āh yeyedih; kārī grādē idu kâ wāh hē bāh nu prōselaiti duh; nē tē ā nuē, ā mâ Hēli-äh īru hio āhmu wih suh.

16 Blidi hwē āhmu mäh, dāh-äh gnāh po; gnā plā gnā be pode Gnissuwāh kai, ēh ye te; nēmā gnā be pode Gnissuwāh kai-äh sine, ā ble kwāh tibāh.

11 Āh mâ kupebo, āh mâ dāh oh; dēhbē hio seni he

Gnissuwāh kai gnā nu sēni bēh kâgnē?

18 Nē gnā be pode âltā, ēh ye te; nēmā gnā be pode dēh-āh lēyedā ne âltā kēh, ā nu būnē kuhkwih.

19 Āh mā kupebo nē āh mā dāhoh; dēhbē hio lēyedā he âltā gnē nu lēyedā bēh kâgnē?

20 Gnā be pode âltā, ā podē nē, nē tēbli biyē ne nē kēh.

21 Gnā be pode Gnissuwāh kai, ā pode nē, nē gnā nā neo kai nēnu biyo.

22 Nē gnā be pode yau, ā pode Gnissuwāh kēnedē, nē ā neyo nē kēh.

23 Blidi hwē āhmu māh, skraibe kâ Fāraise hē, ye-yedeoh. Kār. āh pē wāhke puh āh mīnte māh, nē ānīse, nē kūmīne, nēmā āh sedāo teteḥ, māh nē jujimēnti māh, nē worēmānā māh, nē feti māh, deh nenu āh blēdē bāh wē ne māh, nē āh ye bāh seo ehbe eh nāh wēmā

24 Dāhoh āh gnāhpo, āh podē bwē, nēmā āh mēnā kāmēli.

25 Blidi hwē āhmu māh, skraibe kâ Fāraise hē, ye-yedeoh! āh nu kâbokē-āh fē ēh worē nē pletē hwē; nēmā krē ne kudī oh yiēne bunu nē būnē kuhkwih.

26 Dāh Fāraise, nu kâbokē-āh kudī bēh worē nē pletē hwē krē yāh fē bēh worē yē.

27 Blidi hwē āhmu māh, skraibe kâ Fāraise hē, ye-yedeoh! āh wo wudidāh plu yē, dēhnē ne hāhkā kre kēh, nēmā kre kudī eh yiēne ko gnebo kēkre, nē tebli frākē.

28 Krē āh hāh dēh kre kēh koh gnebo māh; nēmā kre kudī āh yiēne yeyedā nē būnē kuhkwih.

29 Blidi hwē āhmu māh, skraibe kâ Fāraise hē yeye-deoh? kārī āh nu prāfite-āh wudideh, nē āh bonē hāh gnebo-āh wudideh.

30 Nē āh yē, bā nenā kunā tē ā buhno nēnādē, ā

yedā nono mā bā lādā prāfite.

31 Āh gni āh diwi gnāh, āhmu gnebo gno no lādā prāfite-āh iru.

32 Bāh yiēde āh buhno senanede.

33 Āh side, āh vaipā-āh iru, hānī āh miēde. Helī-āh dāmnetyūnī-āh kwāh wowē numu?

34 Krē ēh nu, yi, tēde āhmu māh, prāfite, nē skrai-be; nē āh mi ohbe lāmu nē Krusefaimu, nē āh mi ohbe bimu kre sinēgāge, nē bāh nu nō būnē kuhkwih orāh hwē be nē orāh hwē be.

35 Krē nyinā pēpē mi āhmu dimu, dehne hāēde kūnā māh, wo hāh Ebēli didē Zākeraiā-āh nyinā, Bārēkaiā ā yu, gnā nā āh lādā Gnissuwāh kai kâ āltā hē heide.

36 Hāhtenu hli āhmu māh teblī biyē nenu mi dimu kre budi nāpā māh.

37 O Yēruselēm, Yēruselēm gnā nā lādā prāfite nē po shiyā no luh gno tēdadē āhmu, hānī wih tie idā āh iru āh popleyinā kwe boh yibā, wo habēkbā āh iru yē pēde ēh deh-āh pābwē biyo, nē āh ye wē.

38 Yi, nāh kai sedāē māh māh ēh nu kāfro.

39 Kārī hli āhmu māh, āh nāh yi mli dī, pledu eh ti, āh mi pomu, gnā nā plā blene, gnā didē Gnissuwāh-āh gnene.

LUH XXIV.

1 Nē Yisu muhā nē ā wodādē Gnissuwāh kai; nē ā disaipe didādē nā māh boh tādī nā Gnissuwāh kai.

2 Nē Yisu plā no māh, āh neh yi teblī biyē nenu? hāhtenu hli āhmu māh, ēh nāh seo shiā duk ābī kēh, ēh nāh poē hwonā.

3 Nē tē ā nēyo Ōlivo-āh tebwe luh, dīsaipē didadē nā mäh bādāyē, oh plā, leli āhmu ti be te nenu eh mīnā dimu? nē dēh yidodā mi dimu, nē krē kunā-āh mī-āh yidih.

4 Nē Yīsu wainā nē ā plā nā mäh, bāh māyo gnā nāh bedē āhmu.

5 Kārī gnebo peplāndī minā nā gnenē yāmu, oh mīnā pomu, mā Kraisi; nē oh minā gnebo peplāndī bedēmu.

6 Nē āh minā toh wāmu, nē toh-āh gnene. Bāh yi tēh nāh yi swēh. Kārī teblī biyē minā himu, nēmā miāh yidih ēh ye nē ni.

7 Dākā minā yēh dumu oh minā dākā ābī towāmu, nē kīnhdām minā kīnhdām towāmu; nē ēh minā numu kārū-āh tē, nē kwenh peplāndī, nē bro minā nā numu kre bleh peplāndī kēh.

8 Teblī pēpē nenu ēh minā swēh tūdu tumu.

9 Tē oh mi āhmu gnimu boh tē āhmu mäh, nē oh mi āhmu lāmu. Nē dākābo-āh popleyinā minā āhmu gnāmu koh nā gnene-āh tē.

10 Nē tē gnebo peplāndī mi dēh kuhkwih numu nē gnebwī duh mi ābī gnīnu, nē gnebwī duh mi ābī gnāmu.

11 Nē raurī prāfite peplāndī oh mi yēh dumu; nē oh mi gnebo peplāndī bedēmu.

12 Nē kārī būnē kuhkwih mi nemu, gnebo peplāndī āh nowānā minā khēh dimu.

13 Nēmā gnā be mudē miāh yidih, ā miwā kunā wōmu.

14 Nē kīnhdām-āh Gāspēlī minā prityēmu kre kunā-mäh-āh popleyinā gadē numu kre dākā-āh popleyinā; tē miāh yidih mi dimu.

15 Nē tē āh yi dēh kuhkuh hwē Dānyelī mā prāfīti

tudă bāh gninnāo tedeh kâgně (gnâ bâ hlidă nenu, bâ nâ bâ ibo.)

16 Tě bâ no boh ne dēnh Yēruselēm boh fri boh mu, tebwē luh.

17 Bâ nâ gnâ ne dēnh kai luh năh di hwonâ bâ du-dě dēh dēnh kai biyo.

18 Ně gnâ ne dēnh ge bâ năh di lĩ bậ du â raure.

19 Ně blidĩ hwě gno no măh gno no kâ kudĩ, gno no măh gno no gni no gnidi gninnâyede nenu.

20 Nēmă bāh hlĩ Gnissuwăh, âh frifri êh năh khêh-âh ti, nê êh năh nu săbăti ti.

21 Kârĩ tē êh mi numu swêh hwě, êh yedă nēnu te-dē kēnē tē kunâ tuidă hudu tētinu; nê êh năh niwă nă ne.

22 Ně gninnâyede nenu eh ye nuě beh beh kwă, gneb-wĩ duh ye kunâ womu; nēmă hăh gnebo-âh te, gninnâyede nenu eh mi kwămu.

23 Ně gnâ bâ plă âhmu măh, yi Kraĩsĩ ne dē bāmă dēnh, âh năh nu oh winh.

24 Kârĩ raurĩ Kraise mi yăh dumu, nê raurĩ prăfite, nê oh mi yidodă hwě nê dēh hwě tâdimu; krē bēh wēmă, boh bedē hăh gnebo.

25 Yi, lelidă âhmu ple.

26 Krē boh plă âhmu măh, yi â ne dēsurtĩ kudĩ, âh năh mu dēnh; yi, â ne dēnh buru, âh năh nu oh winh.

27 Kârĩ krē yaũ-âh yi popē wodē idu luh nê êh fai-ne dēnh idu sodi; krē gnebiyă-âh gnebē yu mi didē.

28 Kârĩ tēhnē pupudē neo, koh mēmē dio popleyină,

29 Worēworē ple gninnâyede-âh swêh, wēnh mi numu heidē, nê hăbo năh gniă făfaine, nê neyă midē yau blemă, nê yau-âh pauă mină numu.

30 Nê tē gnebiyă gnebē yu-âh yidodă mi yiēmu kre

yau; ne dīblē-āh popleyinā, ne bro mäh mi dīmu tumu; nē oh mi gnebiyā-āh gnebē yu bâ didē yau-āh sibo pauā kâ glori hē.

31 Nē â midē â Enge tēnu wofrē-āh worā hwē nē oh mi häh gnebo-āh popleyinā yāmu, wō yau-āh dudu-idu kudī hānh, wo yau-āh luh be yidih kre âbī yidih.

32 Bäh khī fige tuh-āh dāde, tē tuh-āh babe ye kunh nē eh yābā. nē eh po tedā hauwi, āh ibo yidebäh kwā mā.

33 Krē āhmu hē, tē āh yi teblī biyē nenu, bäh ibo, ēh kwā mā kre hwāidi.

34 Hährenu hlī āhmu mäh, budi nēnu ēh nāh hi, ple teblī biyē nenu eh mu yiē.

35 Yau kâ bromā hē mi himu, nēmā nā winh ye himu mu.

36 Nēmā gnā ye ibo, onduh Enge ne yau gnīnāyedenenu kâ hauā hē nēmā nā Buh āduh.

37 Nēmā krē Noāh-āh gnīnnāyē de nenu, krē ēh mi numu tē gnebiyā-āh gnebē yu didē.

38 Kārī krē gnīnnāyēdē kudī ple nih hwē, oh didādē nē oh nānā, tinā bleh nē oh gnīnā bleh titi yē ple gnīnnēyedu Noāh pādā Arke kudī.

39 Nē oh yedā ibo ple nih hwē didā nē ēh badā no popleyinā; krē ēh mi numu, tē gnebiyā-āh gnebē yu didē.

40 Tē suh mi ge nemu, duh mine hāēmu, nē âbī mi-ne seēmu.

41 Gnīno suh mi teblī sumu; duh mi hāēmu, nē âbī mi seēmu.

42 Bäh tu nē yimu, kārī āh ye ibo dēh hauā āh Māsā mi dimu.

43 Nēmā bäh ibo dēh nēnu, häh gnebiyā gnā kâ kai

bâ ibodâ ðēh wátýe ti ne yiyidiā minā dimu, â tidā wátýe, nē â yedā bâ â kai bā wē.

44 Nēmā bāh wēmā; kārī āh ye ibo hauā bē gnebi-yā-āh gnebē yu mi dimu.

45 Gnā nā mā hāh lēyu nē gnā kâ tâ, gnā â Māsā nunā nā kai-āh tebli foāh, bā guī no dibādi-āh hāh ti?

46 Lēyu nā â plā blē ne, gnā, â masā tē â didē, â mi nā yimu dēhne â nū.

47 Hāhtenu, blī āhmu māh, â mi nā nūmu foāh koh â tebli biyē māh.

48 Nēmā lēyu kuhkuh nēnu â minā pomu â woro kudī, nā māsā nāh di ne worēworē.

49 Nē â towā â leyidu be â bi no, nē â didē â nā gno no nāh ni no kâ nā hē.

50 Lēyu nēnu-āh māsā mi dimu guñnāyedu nēnu kudī tē â neh tū nā yimu, nē hauā nēnu tē â woro ye nā po.

51 Nē â mi nā ti suh hāmu, nē â mi nā yeyedeoh māh pomu; tē eh mi nemu wihmā nē oh mi gnēh dimu.

LUH XXV.

1 Tē yau-āh kinhdām mi yē womu gnānā hyēhiru puh; gno no boh dudā oh mlātediā, nē oh munā braidgrum gnāh mwainemu.

2 Nē oh be hma oh kâ tâ nē oh be hmu ye tâ kâ.

3 Gno no ye tâ kâ, oh badā oh mlātediā, nēmā oh ye kenāh ba no māh.

4 Gno no kâ tâ, oh badā kēnāh oh tebli kudī kâ wā oh mlātediā māh.

5 Ti be braidgrum wonāné lī, oh pēpē nyinu ninā no, nē oh moānā.

6 Tāh heide hedī peēdā, yi, braidgrum didē; bāh mu nā gnāh mwainemu.

7 Tě gnĩnā hyēhiru dudā yāh, nē oh podē kenāh oh mlētediā māh

8 Nē kupebo oh plā no kā tā, bāh gni āhmu kēnāh, kārī ā mlētediā mi mānā.

9 Nēmā gno kā tā oh plā, onduh; bā nu nē, nē ēh ye hwo koh āmu māh koh āhmu; nēmā bāh mu gno no prodē, nē bāh to nē koh āhmu māh.

10 Tě oh munādē tomu, braidgrum didādē; nē gno no wēdāmā munādē nā māh māregī māh, nē meyu kadā yē.

11 Tě gnĩnā hyēhiru ohbe didādē, oh plā, Māsā, Māsā, hā meyu koh āmu māh.

12 Nēmā ā wainā nē ā plā, hāhtenu hli āhmu māh ye āhmu ibo.

13 Bāh tu nē yimu, kārī āh nāh ibo dēhnē gnĩnnā he dēhnē hauā, gnebiyā-āh gnebē yu mi dimu.

14 Kārī yau-āh kīnhām wo gnebiyā duh yē, gnā munādē daba blih hlā, nē ā dādā ā leyidu, nē ā gni no ā wudih.

15 Ā gni leyū duh tālēnte hmu, ābī suh, ābī duh; nē gnebo biyē krē oh wēnē yē, nē worēworē ā munādē.

16 Tě gnā nā dudā tālēnte hmu, munādē nē pāno pōdā, nē ā nunā tālēnte hmu be.

17 Nē krē gnā nā dudā suh, nā hē nunā suh be.

18 Nēmā gnā nā dudā duh, ā munādē nē ā bru bro, nē ā hudidā ā māsā-āh wudih.

19 Ti hlādā yē, leyidu-āh māsā didādē, nē ā tede no

20 Nē krē gnā nā dudā tālēnte hmu, didādē nē badā tālēnte hmu be, ā plā, māsā, gnĩnā mu tālēnte hmu; yi, nĩnā tālēnte hmu be.

21 Ā māsā hli dā nā māh, nunā hāhkā, māh hāh le-yu nē tu nē yimu hāhkā, kārī te tu dēh khīmī hāh-

kā, miē mäh teblī pepländi tumu; pädä nämäsä saunh.

22 Gnä nā hē dudä tälänte suh didädē, nē â plä, Mäsä, gniä mu tälänte suh, yi, nunä tälänte suh be.

23 Â Mäsä hlidä nā mäh, nu hähkä, häh leyu nē tu nē yimu hähkä; kārī te tu dēh khimī yi hähkä, miē mäh teblī pepländi tumu? pädä nā Mäsä-äh saunh.

24 Tē gnä nā dudä tälänti duh, didädē, nē â plä, Mäsä, ibodä mäh Mäsä gniäidū, kārī khē tēhnē yedä dā; nē yā popleyinā, tēhnē yedä pobä.

25 Nē pidāwhānu nē munädē nē hudidä nāh wudih bro biyo; yi, nāh wudih.

26 Â Mäsä wainä nē â plä, mäh leyu kuhkuh nē hwonä, mäh ibodä mäh khedä tēhnē ye dā, nē yā popleyinā tēhnē yedä pobä.

27 Beh gni nā wudih Ėktyengē mäh, nē tē didädē, dudädē nā wudih nē dī be yē.

28 Bäh hä nā tälänti kwäh, nē bäh gni nē nā, gnä kã tälänte puh.

29 Kārī gnebo biyē no kã, ēh mi nā gniēmu, nē â mi te pländi kãmu; nēmä gnä nā ye nē kã, ēh mi nā häēmu, dēhnē â kã,

30 Nē bäh podē wāh leyu nā ye dēh yē kwēh diye heidē; tēh ēh mi wih nē oh mi oh gnēh dīmu.

31 Tē gnebiyā-äh gnebē yu didē kre â glori, nē Enge pēpē boh kãgnē nā mäh, tē â mi â glori-äh kēhne-dē kēh.

32 Nē kre nā gnäh dākã popleyinā; nē â mi no grāmu duh wo äbi pē; wo bläblē-äh foah, grä â bläble wo wu-dēh yē.

33 Â mi bläble didäh kwäh mäh podē; nēmä wudēh komlā mäh.

34 Tē Kinh mi no mäh hli ne dēnh didäh kwäh mäh,

băh di nă Buh-ăh nowănioh băh du kînhdâm êh wēmă
koh âhmu mâh tē kunâ towănă.

35 Kârî kănu nină mu, nê âh gniă mu dibădi; wă-
dă nih, nê âh gniă mu be nă; mână daba, nê âh dudă
mu.

36 Khêwodênă, nê âh gniă mu dăro, krêdă, nê âh
didădê mu yimu; nenă dênh jeli, nê âh didădê mâ mâh.

37 Nê hăh gnebo mi nă waimu, oh plă, ti be ă yidă
mâh, kănu nină mâh, nê kledê mâh?

38 Ti be ă yidă mâh, tē mână daba, nê ă dudă mâh
nê khêwodênă, nê ă po mâh raure?

39 He tē ă yidă mâh, tē krêdă hê ne dênh jeli, nê ă
didădê mâh mâh.

40 Tē Kînh mi ne waimu nê â mi no pomu, hăhtenu
hlî âhmu mâh, kârî âh nună nă bebuhnă khîmî, âh nu
nă nê mâ mâh.

41 Tē â mi no pomu gno no ne dênh â komiă kwăh,
băh wo mâ mâh, âhmu kuhkwih, băh mu năh năh mo-
ne, dênh wêdămâh koh Kuh nê â Enge hê.

42 Kârî kănu nină mu, nê âh yedă mu dibăd gni;
wădă nih, nê âh yedă mu gni be nă.

43 Mănă daba nê âh yedădê mu du; khêwodênă, nê
âh yedă mu raure pomu; krêdă nê nenă jeli, nê âh ye-
dădê mâ mâh di.

44 Tē oh hê mi nă waimu, nê plă, Măsă, ti be ă yi-
dă mâh tē kănu nină mâh, he wădă nih, he daba, he
khêwodênă, he krêdă, he nenă jeli, nê âh năh minîstă-
dă mâh mâh?

45 Tē â mi no waimu, nê plă, hăhtenu hlî âhmu mâh,
kârî âh yedă nê nu dëbwî êhtê, âh yedă nê nu mâ mâh

46 Nê guo no mi mumu koh hădă oh năh bâ ne; nê-
mă hăh gnebo mi hănă eh neh bâne yimu.

LUH XXVI.

1 Nē ēh hinā, tē Yisu wēdā winh nenu pēpē, ā plā ā disaipe mäh.

2 Āh ibo ple gninnē suh, ēh mäh Hiluh-āh dibādī, gnebiyā-āh gnebē yu, oh minā yeyedē nu nu, boh Kru-sīfai nā.

3 Tē priste tedē nē skraibe nē gnekbade oh di popleyinā pristē tedē-āh kai, gnā nā oh dādā Keifāsī.

4 Nē oh gīdādā boh hwudī nā, nē boh lā nā.

5 Nēmā oh yē, ēh nāh nu dibādī-āh gninnā bēti bli-di hwē nu koh gnebo mäh.

6 Tē Yisu nenā dēnh Bētenī, Saimōnī Iēpā-āh kai biyo.

7 Gnīnā duh didādē nā mäh, gnā kādā kābokē bwī yiē yise, nē ā podāo nē nā luh, ā nenāyo dibādī.

8 Nēmā tē ā disaipe yidā nē, oh pedāyerā, nē oh plā, dēh mäh wē nē?

9 Kārī yise ēh miē promu deh peplandī, nē gniē swēyiu.

10 Tē Yisu ibodā nē, ā plā, dēh āh gnīnā-āh hēē kuh? Kārī ā nu mu hāhkā.

11 Kārī āh kā swēyiu āhmu mäh ti biyē; nēmā mäh āh ye nē ti biyē.

12 Kārī tē ā podādē yise nēnu nā frānkbudī kēh, ā nu nē koh nā heyā.

13 Hāhtēnu hlī āhmu mäh, tēh bē oh pritye Gos-pēlī nēnu kunā biyē, tēh oh minā boh lelī dēhnē gnīnā nēnu nunānē, kudēh nā mäh.

14 Tē puh-nā-suh, gnā-āh gnebwī duh nā oh dādā Yūdā Īskāraiātī ā munādē priste tedē.

16 Nē â plâ no mâh, dēh âh mi muḡnimu, nē be gni nâ âmu mâh? nē oh wainâ nâ mâh boh gni nâ silvâ woro-nâ-puh.

16 Nē wodē ti nâ mâh, â tēdā bâ nu nâ yeyedē.

17 Tētīnu, tedē gninnâ dibādī-âh ūnlēvēnī pede, dīsaīpe didādē Yīsu mâh, oh plâ nâ mâh, tēhdē idā âmu mledionâ mâh beh di Hiluh?

18 Nē â plâ, bāh mu dēnh orāh hwē gnebwi tē, bāh plâ nâ, Māsā yē, nā ti kwāh mā; mā kâ nā dīsaīpe hē mi Hiluh tumu nāh kai biyo.

19 Nē dīsaīpe nunā dēh â leli no boh nu; nē oh mledionâ Hiluh.

20 Tē wide didā, â nenāyo puh-nâ-suh mâh.

21 Nē tē oh didē, â plâ, hāhtenu hlī āhmu, duh wo āhmu mâh mi mâ yeyedē.

22 Nē wārī ninā no bākā, nē oh towānā boh hlī, ple mā nā?

23 Nē â wainā nē â plâ, gnâ nâ gnīnēdīmā kwāh mā fuh kudī, nâ mi mu yeyedē numu.

24 Gnebiyâ-âh gnebē yu mi ne, krē ēh kīnene mā â te; nēmā blidi hwē gnebwi nâ mi gnebiyâ-âh gnebē yu yeyedē numu, ēh ne hāhkā koh gnebwi nâ nâ bā yedā mane

25 Tē Yudā, gnâ nâ nu nâ yeyedē, wainā nē â plâ, Māsā mā nā? â hlī nâ mâh, mâh nâ hlī.

26 Tē oh di ne, Yīsu dudā frāh, nē â bīsidā nē, nē â wadā nâ nē â gnidā nâ dīsaīpe mâh, nē â plâ, bāh du nē bāh di nē nē; ēh mā nā fai.

27 Nē â dudā kâbokē, nē â gnidā bise, nē â gnidā no â plâ âh popleyinā bāh nā nē.

28 Kārī ēh mā nā nyinā koh winh irāyedē, dēhnē hāēdē koh peplāndī boh grā būnē kuhkwih.

29 Nēmābli āhmu mäh, nāh nā nē tétinu kre lilihbui mäh, gnianā nēnu ple muwā ne nā irāyede āhmu mäh kre buh-āh kīnhdām.

30 Né tē oh bledā hīmī duh, oh munādē tebwē Ōliveluh.

31 Tē Yisu plā no mäh, āh mio mu semu tāhyedu nēnu, kari ēh ne kīnidi kēh; mi blāble-āh foāh dēh hlāmu, nē blāble pobēnh nā.

32 Nēmā tē dudā yāh, minā mumu kre āhmu gnāh kre Gūlaili.

33 Pitū wainā nē ā plā nā mäh, gnebo popleyinā boh seo mu, ne nāh seo mlī.

34 Yisū plā no mäh, hāhtenu hli āhmu mäh, tāhyedu nēnu, ple kokā mā hedā, wih tūnh mahnā po ye mu ibo.

35 Pitū plā nā mäh, be ko koh mäh mäh, nāh plā ye mu ibo. Nē dīsaie pēpē krē oh po wē.

36 Tē Yisu kwēdā no mäh téhdē nā oh dā Gētsēmenē, ā plā dīsaie mäh, bāh neyo dēdē, pledō mi ne hli Gnissuwāh mäh koh gnāh.

37 Né ā dudā Pitū kā Zēbidi-āh gnebē iru suh hē, wāri dudā wā nūnūē, nē wāri ninā nā bākā.

38 Tē ā plā no mäh, wāri ni nā shiyu bākā kre kowē mäh; bāh ne dē, bāh fo mā.

39 Né ā mu gnāh dēbwī, nē ā pinā yibā hudu, nē ā bedidā ā plā, nā Buh, bēh seo, bā kāboke nēnu bēh wodē mā mäh; ēh ye te, neh nu dēhnē idā be nu, nēmā dēhnē idā.

40 Né ā didādē ā dīsaie mäh, nē ā yidā oh moānā, nē ā plā Pitū mäh, dēh! āh ye fo hauā duh?

41 Bāh tu wātye nē bāh hli Gnissuwāh mäh krē āh nāh tēēnc; shiyu hāhtenu ēh wai ne, nēmā fai krokā.

42 Á munādē dĩ ti nē kwaio, nē â hlīdā Gnīssuwāh mäh â plā, O nā Buh, kâbokē nēnu blā ēh ye hi bē wo mäh mäh, ple be nā nē dēhnē idā bēh wēmā.

43 Nē â didādē nē â yidā no oh moānā dĩ: kārī oh yi kunkwā.

44 Nē sedāo no, â munādē dĩ, nē â hlīdā Gnīssuwāh mäh wih tūnh, nē â hlīdā winh budu duh nenu.

45 Tē â didādē â disaipe mäh, nē â plā no mäh; bāh mo, nē bāh fā, yi hauā kwāh mäh, nē gnebiyā-āh gne-bē yu gniē gnebo kuhkwih-āh kwēh.

46 Bāh du yāh, bā mu; yi gnā nā kwāh mäh, bā pro mu.

47 Nē tē â hlīdā, yi, Yudā duh wo puh-nā-suh mäh didādē, nē poāh hwē kwē nā mäh gno bledā pliyā nē tih hē, oh wodādē tedē priste nē gnekbade.

48 Tētinu, gnā nā prodā nā, gnidā no yidodā, â plā, gnā-nā kīsī, gnebwi nā nā, bāh bli nā kwāh.

49 Nē worēworē â didādē Yisu mäh, nē â plā, Nāwio Mūsā; nē â kīsīdā nā.

50 Nē Yisu plā nā mäh, bāyetimē, dēh mäh dĩē? tē oh didādē nē oh podā Yisu kwēh fai, nē oh dudā nā.

51 Nē yi, gnebwi duh â nenā Yisu mäh, podādē â kwāh nē â hādā â plih bāh nē â hlīdā pristē hwē-āh leyu, nē â khēdā â noāh.

52 Tē Yisu plā nā mäh, gnīnnādē plih bāh dĩ; kārī gno no pēpē du plih oh mi komu koh plih mäh.

53 Nā woro ye nē po, be hlī Buh mäh, nē worēworē â mi mäh gnimu hio legione puh-nā-suh eh Enge?

54 Nēmā hānī Baibli muē hāhte tutuē wē nu, bē nū nāh.

55 Hauā budu nēnu, Yisu hlīdā poāh mäh, āh dĩ yidi â mäh plih kâ tih hē bāh du mlī?neyo āhmu mäh Gnīs-

suwäh kai biyo në tâdidä, në äh yedä mä kwäh nä to yë.

56 Nëmă te popleyină eh wēmă, krē prâfite-ăh winh eh nu hăhte. Nē đisaibe pēpē sedăo nă, nē oh kwididă.

57 Nē gno no krădă Yisu oh badă nă Keifăsī pristī hwē măt, tēhnē skraibe kă gnebade hē oh didădē popleyină.

58 Nēmă Pitū kwēdă nă măt tedēh pedu pristī hwē äh kai biyo, nē â pădă, nē â nenăyo leyiru măt bā yi miăh.

59 Nē priste tedē, nē Gnekbade, nē kaunseli pēpē oh pē sehno boh po Yisu sekēh, boh lă nă.

60 Nēmă oh ye gnă yi; ähwih sehoh pepländi didădē, nēmă oh ye gnă yi. Dibădi sehoh suh oh didă.

61 Nē â plă, felo nēnu plă, ne waidē be gninnē Gnissuwäh kai idu; nē ne waidē be po nă di gninnăyedē tūnh.

62 Nē pristī hwē dudă yăh, nē â plă nă măt, ye dēh wai? te nenu gno no ti măt măt?

63 Nēmă Yisu yedă hli; nē pristī hwē waină nē â plă nă măt, iră mli koh Gnissuwäh ne kună măt, beh lelī ämu, neh nu Kraisi Gnissuwäh yu.

64 Yisu plă nă măt, măt tudă nē; nēmă bēwē, hli măt măt; wo ti nē măt, äh mi gnebiyă gnebē yu yimu neyo pauă-ăh didăh măt, nē didē yău-ăh sibo.

65 Tē pristī hwē kenă â raure, â plă, â hlidă blăsfimī măt. Ä neh idă eh kenă heyăo pepländi? Yi, â wănă â blăsfimi.

66 Hănī äh woré pē? oh waină nē oh plă, bā lăē.

67 Tē oh pe nă hlăh yibăh nă nē oh bidă nă; nē oh-be hlădă nă kwäh bēh.

68 Oh plâ, leli âmu, beh nu Kraisî, gnâ nâ hlâ mâh dēh?

69 Nē Pitū nenāyo hlāde kai mâh nâ; nē gnîā hyāh didādē nâ mâh, â plâ, ne Yisu mâh koh Gālaili mâh.

70 Nēmā â nuiā seh koh wā popleyinâ mâh, â plâ, ye ibo tēhnē pe.

71 Nē â wodādē kai biyo, gnîā hyāh âbî yidā nâ, nē â plâ no mâh gno neo dēnh, fēlo nēnu nenā Yisu mâh koh Nazerēti mâh.

72 Nē dî â nunā seh dēnh, ye gnebiyâ ibo.

73 Nē worēworē gno no grādedā nâ, oh didādē, nē oh plâ Pitū mâh, hāhtenu nenā no mâh; kârî nāh winh mi mâh promu.

74 Tē pledu â gidididā nē â swēidā, â plâ, ye gnebiyâ nâ ibo; nē worēworē kokâ hēdidā.

75 Nē Pitū podā woro mâh nâ Yisu-āh winh nē â tudā, ple kokâ hedi, mî mie seh kēh pomu. Nē â wodādē nē wīdā bākā.

LUH XXVII.

1 Tē gnînnāiru didādē, tedē priste nē grebo-āh. gnekbade oh gidadā boh lā Yisu.

2 Nē tē oh moāhnā nâ, oh badā nâ, nē oh gnîā nâ Pōntiūsî Pailēti nâ mâ ibādio.

3 Tē Yudā, gnâ nâ gnidā nâ, yidā bā ko, wārî nî-
nā nâ, nē â badā dî silvā-āh-tih-āh woro- nâ-puh tedē
priste kâ gnekbade hē mâh.

4 Â plâ, nunā dēh kuhkuh kârî prodā hāh nyinā.
Nē oh plâ dēh nuē koh âmu mâh? Beh yi nē koh dui-
āh tā.

5 Nē â tunio silvā-āh tih Gnissnwāh kai biyo, nē â

munā, â bādā â dui yau.

6 Nē tedē priste dudā silyā-āh tih, nē â plā, ēh ye hāh dēh bē po ne trāsuri kārī nyinā-āh yē tōnhdēh.

7 Nē oh gidādā, nē oh tonhnā yemāh-āh ge no māt, bē nu dabwa-āh wudidāh.

8 Krē ge nānā oh dādē nā nyinā-āh ge guinnā nē-nu.

9 Nē te nenu Yēremaiā nā prāfti hlidā, eh nu hāh dēh, â plā, nē oh dudā silyā-āh tih-āh woro-nā-puh â wudih gnā na hedēdā, gnā nā Īsreēli-āh iru hedēdā.

10 Nē oh gninā no koh yemāh-āh ge māt, krē Gnis-suwāh grādē mli.

11 Nē Yisu guinnāo Ibādio yē; Ibādio irādā nā, â plā, māt Jiu-āh kīuh? Nē Yisu plā nā māt, māt plā.

12 Nē tē tedē priste kâ gnekbade hē ākiusidā nā, â yedā wai.

13 Tē Paileti plā nā māt ye wā te peplāndi wītneſe ti māt māt?

14 Nē â yedā winh duh po; krē Ibādio budā būkā,

15 Dibādī nēnu Ibādio tē jeli poā duh bā gni nā gnebo, gnā nā oh idā.

16 Nē oh kādā jeli poā duh, gnebo biyē ibodā nā, oh dādā Bārābā.

17 Tē oh didādē popleyinā, Paileti plā no māt, gnā āh idā be tē nā? Bārābā he Yisu gnā oh dā Kraisi.

18 Kārī â ibodā krē oh gninā nā kārī oh gnānā nā).

19 Tē â nenāyo jājimēnti-āh kēhnedē, â gninā tēdā, nā māt, â plā, nāh nu dēh koh hāh gnebiyā māt, kārī yi swēh būkā kre nyinu yāye ne yāh koh nā māt.

20 Nēmā tedē priste nē gnekbade lelidā poah boh ārā Bārābā, nē boh lā Yisu.

21 Ibādio wainā nē â plā no māt, gne suh nono gnā

be tēā nā koh āhmu mäh. Oh plā Bārābā.

22 Pailētī plā no mäh; hānī be nuē Yisu gnā oh dā Kraisi? Oh popleyinā oh plā, bā ko.

23 Nē Ibādio plā, hānī! dēb kuhkuh ā nuē? Nēmā oh worā hedā, oh plā, bā nā bā krusefaiēdā.

24 Tē Pailētī yidā nē ā yedā dēh nu, nē gnebo pedā hedā bākā, ā dudā nih, nē ā yedādā kwēh nā koh po-āh yē, ā plā, yeo te kā koh hāh gnebwi-āh nyinā nā mäh; bāh yi ne.

25 Tē gnebo biyē wainā nē oh plā, ā nyinā bi āmu kēh nē ā iru kēh.

26 Tē ā gniñā no Bārābā nē tē ā bidā Yisu, ā gniñā no boh krusefai nā.

27 Tē Ibādio-āh sedibo oh dudā Yisu oh didādē tih bāwāh kai biyo; nē sēdibo oh didādē popleyinā.

28 Oh hādā nā raure, nē oh podā nā huhuru raure.

29 Nē tē oh hlādā wih-āh brēh, oh tudā nā luh, nē kodu ā didāh suh; oh podē oh kone huru koh nā yē, nē oh senānenā ā wunā, oh plā, nāwio, Jiu-āh Kīnh.

30 Nē oh worā nā hlāh nē oh dudā kodu, nē hlādā nā ā luh.

31 Nē ple oh senānenā ā wunā, oh hādā nā raure, nē oh podā nā ā raure, nē oh badā nā boh krusefai nā.

32 Nē tē oh wodādē, oh yidā Sairine gnebwi ā gne-ne mā Saimōni; oh nu nā ā badā krāsē.

33 Tē oh didā tedeh duh oh dādā Gālgōtā, ēh mā, luh konh-āh tedeh.

34 Oh gniñā nā vīnegā oh khēbodē nē dēh khēh bā nānē; nē tē ā tānā nē wunā, ā yedā nē nā,

35 Nē oh krusefai dā nā, nē oh grādā ā raure, oh podā lōti; krē te nenu prōfītī hlidā eh nu hāh te, oh grādā nā raure koh no mäh, nē nā raure kēh oh podā lōtī

36 Nē oh nenāyo, oh tidā nā yi.

37 Nē oh podā nā luh kēh â blidi, kininē, DĒH NU
ĒH MÂ JIU-ĀH KĪNH.

38 Nē oh krusefaidā yidiōh suh koh nā mäh; â duh
ne ne didāh mäh nē âbī komlā mäh.

39 Nē oh hinā, oh worādā nā hedā, nē oh wādā oh
lih no.

40 Oh plā, mahnā waidē beh wā Gnissuwāh kai, nē
beh po nā di gninnā tūnh, hā dui kunā. Ne mäh
Gnissuwāh yu, di hwonā wo krāse.

41 Krē hē priste hwē, nē skraibe, nē gnekbade se-
nānenā â wunā, oh plā.

42 Â hādā ohbe kunā; â nāh hā â dui kunā ne. Bā
tiyē Īsreēlī-āh Kīnh, bā nā bā di hwonā bā wo krāse,
nē â mio â winh kēh wēmā.

43 Â trūsīdā Gnissuwāh; bā nā bā hā nā kunā ēh,
bā kâ nā; kārī â plā, â mā Gnissuwāh gnebē yu.

44 Yidiōh oh krusefaeēdā koh nā mäh. oh podādē
dēh buru â gnēnh mäh.

45 Tētīnu, wo hauā hmu-le-duh be di hauā seiduh,
ēh nunā heidā koh wāh biyē mäh.

46 Ēh nu hauā seiduh, Yisu wīdā â pedā hedā bā-
kā, â plā, Ilai, Ilai, lāmā sābāktānai; ēh mā, nā Gnīs-
suwāh, nā Gnissuwāh, hānī nuē ne seo mu?

47 Gnebo tē gno no gninnāo dēnh, tē oh wānā nē,
oh plā, gnebiyā nānā â dē Ilai.

48 Nē worēworē gnebwi duh kwididā, nē â dudā
spūngē nē oh yiēdā vīnigā, nē oh podānē tuh kēh, nē
ohgninā nā bā nā.

49 Ohbe yē, bā nē, bā āmu bā yi bedāh Ilai mi di-
mu bā hā nā kunā.

50 Yisu, tē â wīdā bākā dī â gninā shiyu.

51 Nē yi, Gnissuwāh kai-āh dāro kēnānā, ēh hādānē suh wodē luh koh biyo; bro bedidā, nē shiē kēnānā.

52 Nē wudidēh krādā yē, hāh gnebo-āh frānkbuli peplāndi eh moānā, eh dudā yāh.

53 Nē oh wodādē oh wudidēh ple ā dudā yāh, nē oh mu-nādē orāh nā kāgnē, nē oh tādīdā oh dui gnebo peplāndi

54 Tētīnu, tē Sēnturionī nē gno no nenāo nā māh, oh tidā Yisu yimu, yidā bro bedidā nē tebli nenu eh wēmā, oh pidāhwānu bakā, oh plā, hāhtenu, dēhnu nā mātā Gnissuwāh gnebē yu.

55 Nē gnīno peplāndi nenāo dēnh (oh yidā tedeh pe-du) gno kwēdā Yisu wo Gālaili, oh mīnistā nā māh.

56 No māh gno no Meri Māgdelinī, nē Meri, Yākobo kā Yosē hē oh deh, nē Zēbedi-āh iru-āh deh.

57 Tē wide didā, gne tedu wo Ārimātiā didādē, ā gnene mā Yosefi, gnā nā hē mātā Yisu-āh dīsaie.

58 Ā munā Pailētī māh, nē ā bād dā Yisu-āh frānkbuli-āh te. Tē Pailētī gnīnā mātā ā frānkbuli bā guīē nā.

59 Tē Yosefi dudā ā frānkbuli, ā sīnānā nā hinē-wā dāro linē.

60 Nē ā podā nā ā dui-āh wudidāh irāyedē, dēhāē ā b-udā shiā; ā krūbīdā shiā hwē, ā tēdēdā wudidāh me-yu, nē ā wodādē.

61 Nē Meri Māgdelini nē Meri ābī oh nenāyo wāh be wudidāh.

62 Tētīnu, gnīnāidu bē kwēdā prēperetyūnī-āh gnīnā, priste tedē kā Fāraise hē oh didādē popleyinā Pailētī māh.

63 Oh plā, eh bidi āmu kudī, yeyedā nā nā plā, tē ā ne kunā, ple gnīnnāyedē tūnh mi ne yēh dūmu.

64 Beh gni mātā boh po wudidāh ple gnīnāyedē

tũnh, ple â dĩaipe didā tâh nē yidi nā, nē oh mĩ gnebo pomu, â wo kunā, krē lenēbādĩ kũnh ěh mi tedē himu.

65 Pailētĩ plā no māh, ā kā wātyē. Bāh mu nā tide, bāh fō nē dēhnē ah waidē.

66 Krē oh munā nē oh fedā nā, oh tudā nē shiā idudā, nē oh podā wātyē.

LUH XXVIII.

1 Sābātĩ-āh luh idi, tē ěh kwā ne wĩhke-āh tedē gninnāidu māh, Merĩ Māgdilini nē Merĩ be oh didādē wudidāh yimu.

2 Nē yi, bro-āh dēh hwē nunā nā; kārĩ Gnissuwāh Euge wodādē yau, nē â didādē nē â krubidā shiā wodāo hwāidi nē nenāyo nē kēh.

3 Â yibāh wodāyē hwā yau pō yi, nē â raure āh nuē pludā wo sno yē.

4 Boh pi nā, boh fooh bo pi oh fai bē ni no, nē oh wo ko gnebo yē.

5 Nē Engē wainā nē â hlidā gnĩno māh, ā nāh pi-hwānu; kārĩ ibo āh pēnē Yisu, gnā nā krusefaidā.

6 Â ye dē ne. Kārĩ â dudā yāh krē â podā, Bāh di, bāh yi tēhnē Māsā pēdāo.

7 Nē bāh mu worēworē, bāh lelĩ â dĩaipe, krē â du yāh â wo kunā, nē yi â mi āhmu gnāhnemā kre Gālaili; dēnh āh mi nā yimu; yi, lelidā āhmu.

8 Nē oh wodādē wudidāh worēworē, oh pidāhwānu nē oh plā ble ne bākā; nē oh kwididā oh yāda â dĩaipe winh māh.

9 Nē krē oh munā boh lelidā â dĩaipe, yi, Yisu kā no mwainenā, â plā āh plā beh ble; nē oh didādē oh ble â be kwāh, nē oh wūrshīpidā nā.

10 Tě Yisu plâ no mâh, âh nâh pihwânu; bâh mu nâ bebuhnâ lelî, boh mudě Găliali, nê tē oh mi mu yimu.

11 Nê tē oh munâ, yi ohbe fēdâ dēdēdē orâh hwě. boh tâdî priste hwě teblî biyē-âh popleyinâ oh wēmâ.

12 Nê tē oh didâdē popleyinâ guekdade mâh, nê oh podēdâ winh mâh, nê oh gniñâ wudih hwě sedibo.

13 Oh plâ, bâh plâ, â dâsaïpe didâde tâh, nê oh yidi-dâ nâ tē â moñâ.

14 Ne te nenu bâ di Ibādîo-âh noâh, â mi nâ hlîmâ nê â mi âhmu kunâ hâmu.

15 Krê oh dudâ wudih nēnu, nê oh nu dēhnē oh tâ-didâ nâ; nê winh nēnu neo Jui mâh ple gnînnâ nēnu.

16 Tē dâsaïpe puh-nâ-duh munādē Găliali, tebwē luh, tēhnē Yisu podâ no mâh.

17 Nê tē oh yidâ nâ, oh wūrshîpîdâ nâ; nēmâ oh be-âh worē ye nê krâ.

18 Nê Yisu didâ nê â hlîdâ no mâh, â plâ, pauâ-âh popleyinâ gniē mu ne kre yau kâ bro mâh hē.

19 Bâh mu nê bâh tâdî dākâbo-âh popleyinâ, bâh bāptaize no Buh-âh gnene, gnebē yu-âh gnene, nê Shi-yu kâgnē-âh gnene.

20 Bâh tâdî no boh nu teblî-âh popleyinâ ne gninâ âhmu mănĥ; nê yi, ne âhmu mâh ti biyē, krē kunâ-âh luh idi. Hâhtenu.